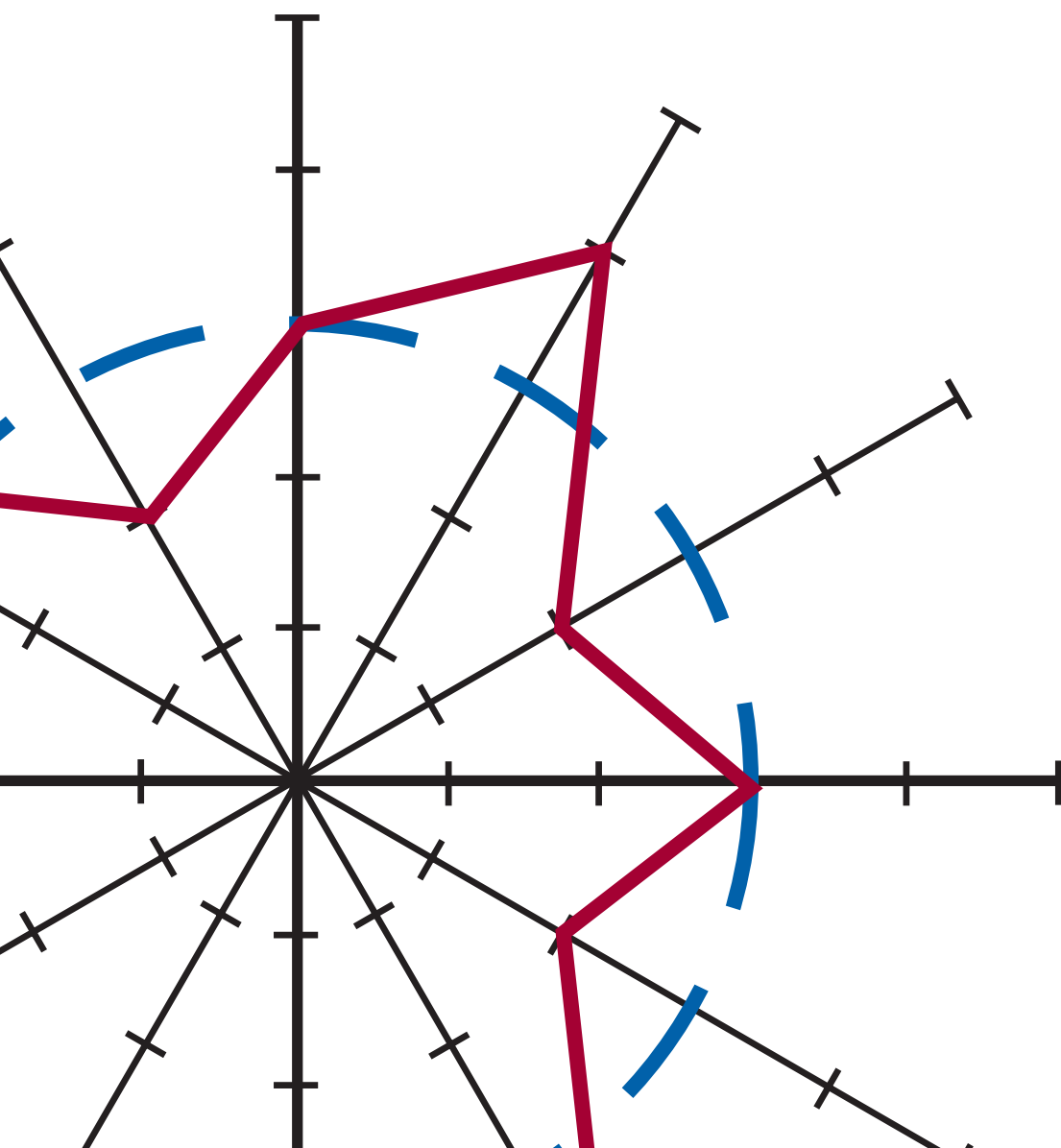

FINANSIELL PROFIL

TANUMS KOMMUN 2019–2021

En finansiell jämförelse av kommunerna
i Västra Götaland och Hallands län

KommunForskning
i Västsverige

Innehåll

Inledning – syfte med rapporten	3
Finansiell analys av kommunerna i Västra Götaland och Hallands län	4
Så tolkar du den finansiella profilen!	19
Förklaringar av de fyra perspektiven och de finansiella nyckeltalen	20
Finansiell profil över kommunen 2019–2021	21
Finansiella profiler 2021	27
Finansiella nyckeltal 2021	32
Koncernanalys	37

Inledning – syfte med rapporten

Denna rapport är ett komplement till den traditionella finansiella analys som återfinns i årsredovisningen. Till skillnad från den typen av analys, som beskriver utvecklingen över tiden, fokuserar denna rapport i första hand på att analysera hur de 55 kommunerna som ingår i Västra Götaland och Hallands län befinner sig finansiellt och har utvecklats i förhållande till varandra under perioden 2019–2021.

Rapportens olika jämförelser görs både på traditionellt vis, men också i form av en speciellt framtagen finansiell profil, vars uppgift är att jämföra finansiella nyckeltal och sammanfattande finansiella perspektiv mellan kommunerna i länen och riket.

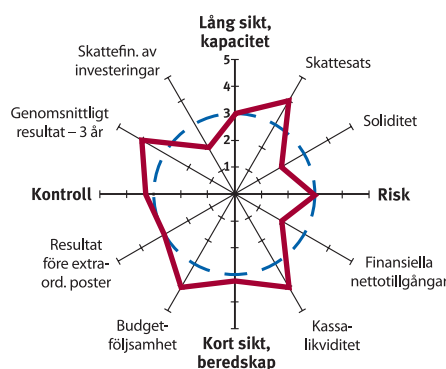
Profilen är konstruerad i form av ett polärdiagram. De innehåller, som beskrivs närmare i rapporten, dels fyra perspektiv, dels åtta finansiella nyckeltal, som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. De finansiella nyckeltalen är sådana nyckeltal som är vanligt förekommande inom kommunsektorn. Profilens struktur och innehåll beskrivs närmare på sidorna 19–20.

Rapportens uppbyggnad

Inledningsvis i rapporten redovisas en finansiell analys av hur kommunerna i Västra Götaland och Halland har utvecklats finansiellt från 2019–2021. Analysen kretsar kring de finansiella nyckeltal som används i den finansiella profilen längre fram i rapporten. Här finns också tabeller som försöker beskriva starka och svaga finansiella sidor hos de olika kommunerna.

Efter det inledande avsnittet följer en beskrivning och en förklaring av den finansiella profilen och av de nyckeltal och perspektiv som ingår i den.

Direkt efter beskrivningen av den finansiella profilen görs en analys av kommunens finansiella ställning och utveckling under perioden 2019–2021. Den fokuserar på att jämföra kommunens utveckling gentemot övriga kommuner i Västra Götaland och Halland. Detta görs både via traditionella finansiella nyckeltal och med hjälp av den finansiella profil som tidigare har beskrivits. Målsättningen med avsnittet är att detaljerat belysa starka och svaga finansiella sidor hos kommunen i förhållande både till god ekonomisk hushållning och övriga kommuner i länen.

Därefter följer en sida med en redovisning av kommunens finansiella profiler, både när det gäller i förhållande till övriga kommuner i Västra Götaland och Halland, men också i förhållande till riket. Skälet till att två olika typer av finansiella profiler redovisas, är att det egentligen inte är helt rättvisande att bara konstruera finansiella profiler som beskriver hur kommunerna i Västra Götaland och Halland befinner sig i förhållande till varandra. Därför kompletteras de med finansiella profiler som jämförs mot de ca 150 kommuner i de län eller grupper som i dagsläget använder sig av den finansiella profilen. Värdet för dessa kommuner bör som tidigare nämnts statistiskt ligga mycket nära riksgenomsnittet.

Sedan följer en redovisning av samtliga Västra Götalands och Hallands kommuners finansiella profiler för 2021. Därefter redovisas ett antal finansiella nyckeltal för 2021 sorterad per kommun i bokstavsordning.

Allra sist rapporten följer en koncernanalys med utgångspunkt från en koncernprofil.

Hans Petersson
Kommunforskning i Västsverige

Finansiell analys av kommunerna i Västra Götaland och Hallands län

Det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader i Västra Götaland och Hallands län förbättrades med 4,6 procentenheter mellan 2019 och 2021. Det uppgick 2021 till historiskt starka 6,0%. Investeringarna i anläggningstillgångar låg på en hög nivå under perioden. Kommunerna kunde, trots en hög investeringsvolym, i genomsnitt finansiera samtliga investeringar under perioden med skatteintäkter. Detta bidrog till att det genomsnittliga finansiella utrymmet i länen förbättrades, vilket är positivt inför framtiden.

Syftet med denna analys är att kortfattat beskriva den genomsnittliga finansiella utvecklingen och ställningen under perioden 2019–2021 bland de 55 kommunerna som ingår i Västra Götaland och Hallands län. Analysen ska ses som ett komplement till den finansiella profil för kommunen som presenteras längre fram i denna rapport.

Resultat före extraordinära poster förbättrades under perioden

Kommuner ska sedan år 1992 bedriva sin verksamhet enligt god ekonomisk hushållning. En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv är att balansen mellan kommunens löpande intäkter och kostnader är god.

Ett mått på balansen mellan de löpande intäkterna och kostnaderna är resultat före extraordinära poster. Detta benämns också som resultat efter finansiella poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande till verksamhetens bruttokostnader ligga mellan 2% och 4% över en längre tidsperiod. Med en sådan resultatnivå klarar en genomsnittlig kommun av att finansiera större delen av sina investeringar med skatteintäkter, vilket i sin tur leder till att kommunen kan behålla sin finansiella handlingsberedskap på kort och lång sikt. För expansiva kommuner med stor investeringsvolym bör resultatet i de flesta fall ligga på mellan 3% och 5% om kommunens finansiella handlingsutrymme ska behållas. För kommuner med befolkningsminskning kan det däremot räcka med 1–2% i resultat.

Det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader i länen uppgick till 1,4% under 2019. Det förbättrades under 2020 till 4,1%, för att under 2021 stärkas till 6,0%. Det innebar ett förbättrat resultat mellan 2019 och 2021 med 4,6 procentenheter. Om 2020 jämförs med 2021, var resultatförbättringen 1,9 procentenheter.

En viktig förklaring till det förbättrade resultatet under 2021 var en oväntat snabb återhämtning av den svenska ekonomin med ökade skatteintäkter till följd. En annan viktig förklaring var att kommunerna erhöll statsbidrag för att hantera Covid-19. För många kommuner innebar också Covid-19 minskade kostnader inom ett antal verksamheter.

Starkast resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens bruttokostnader under 2021 redovisade Lidköping med 24,7%, följt av Mölndal med 13,2% och Kungälv med 12,3%. Därefter följde Tibro med 12,0% och Lerum 10,1%. Av de fem uppräknade kommunerna, var Lidköping och Mölndal, med i toppen även 2020.

Totalt under 2021 redovisade 87% av kommunerna ett resultat över 2,5% av verksamhetens bruttokostnader, vilket, som tidigare nämnts, torde vara en nivå som långsiktigt kan betraktas som en gräns för god ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv. Detta var en förbättring jämfört med 2020, då 80% av kommunerna låg över 2,5%. Under 2019 redovisade 30% av kommunerna ett resultat över 2,5% av verksamhetens bruttokostnader.

Lägst resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens bruttokostnader under 2021 redovisade Färgelanda med 0,7%, vilka följdes av Hylte med 1,8%, Bengtsfors med 2,0%, Laholm med 2,2% och Sotenäs med 2,3%. Det var ingen kommun som redovisade ett negativt resultat under 2021.

Den genomsnittliga resultatnivån i länen under de tre senaste åren mellan 2019 och 2021 låg på 3,9% per år, vilket kan betraktas som god ekonomisk hushållning ur ett generellt perspektiv, nämligen att skatteintäkterna över en längre tidsperiod klarar av att finansiera merparten av kommunernas investeringar. Konsekvensen blir att kommunernas skuldsättning begränsas och framtida finansiellt handlingsutrymme bibehålls eller ökar. Nivån på 3,9% är dock ett medelvärde för länen. När det gäller den genomsnittliga resultatnivån och även övriga nyckeltal i rapporten är variationen stor bland kommunerna i länen. Det skall man vara medveten om, när genomsnittet studeras i rapporten.

Det var Lidköping som under perioden 2019–2021 uppvisade starkast ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren” med i genomsnitt 11,4% per år. Därefter följde Mölndal med 9,6%, som i sin tur följdes av Härryda, Skövde, Strömstad, Tibro, Kungälv, Halmstad, Kungsbacka, Varberg, Ale, Partille, Göteborg, Lerum och Vara. Alla dessa kommuner redovisade ett genomsnittligt resultat per år som var högre än 5,0%, vilket är en resultatnivå som är mycket stark

Resultat före extraordinära poster*

Procent	2019	2020	2021	Snitt 19-21	Förändr 19-21
Lidköping	1,1	8,5	24,7	11,4	23,6
Mölndal	6,6	8,9	13,2	9,6	6,6
Kungälv	2,8	4,5	12,3	6,5	9,5
Tibro	3,5	4,2	12,0	6,6	8,5
Lerum	1,9	3,6	10,1	5,2	8,2
Varberg	2,9	3,8	9,7	5,5	6,8
Härryda	3,3	8,5	9,6	7,1	6,3
Partille	3,9	2,6	9,5	5,3	5,6
Bollebygd	0,3	3,1	8,7	4,0	8,4
Skövde	4,0	8,0	8,3	6,8	4,3
Götene	1,6	3,1	7,8	4,2	6,2
Vara	1,4	5,9	7,7	5,0	6,3
Kungsbacka	3,2	6,9	7,6	5,9	4,4
Tjörn	0,6	4,4	7,6	4,2	7,0
Halmstad	4,3	6,7	7,4	6,1	3,1
Strömstad	7,4	5,0	7,4	6,6	0,0
Tanum	0,4	3,3	7,2	3,6	6,8
Lilla Edet	-1,6	4,3	7,0	3,2	8,6
Göteborg	3,7	6,0	6,2	5,3	2,5
Ulricehamn	3,5	3,7	6,2	4,5	2,7
Vänersborg	1,3	5,5	6,2	4,3	4,9
Mellerud	0,7	2,1	6,1	3,0	5,4
Orust	1,9	4,3	6,0	4,1	4,1
Trollhättan	0,9	7,0	6,0	4,6	5,1
Borås	1,2	3,5	5,7	3,5	4,5
Ale	4,6	6,0	5,6	5,4	1,0
Alingsås	2,6	4,9	5,5	4,3	2,9
Falkenberg	0,2	2,0	5,1	2,4	4,9
Falköping	1,7	4,2	5,1	3,7	3,4
Karlsborg	1,9	3,0	4,9	3,3	3,0
Uddevalla	0,2	4,2	4,9	3,1	4,7
Mariestad	1,0	2,2	4,9	2,7	3,9
Gullspång	-3,4	2,8	4,8	1,4	8,2
Öckerö	0,5	3,7	4,7	3,0	4,2
Grästorp	2,9	4,8	4,6	4,1	1,7
Mark	2,0	2,1	4,2	2,8	2,2
Munkedal	3,7	3,6	4,2	3,8	0,5
Töreboda	-1,7	2,1	4,2	1,5	5,9
Herrljunga	1,0	3,7	4,1	2,9	3,1
Svenljunga	1,7	5,1	4,1	3,6	2,4
Tidaholm	0,4	2,0	4,0	2,1	3,6
Stenungsund	2,8	7,0	3,9	4,6	1,1
Hjo	1,4	1,8	3,8	2,3	2,4
Tranemo	0,7	1,9	3,8	2,1	3,1
Dals-Ed	-2,4	3,4	3,7	1,6	6,1
Värgårda	0,0	2,7	3,5	2,1	3,5
Skara	-0,2	3,4	2,9	2,0	3,1
Åmål	0,1	1,1	2,6	1,3	2,5
Essunga	0,5	1,1	2,4	1,3	1,9
Lysekil	1,2	4,2	2,4	2,6	1,2
Sotenäs	1,0	2,7	2,3	2,0	1,3
Laholm	0,8	3,8	2,2	2,3	1,4
Bengtstors	-2,4	9,4	2,0	3,0	4,4
Hylte	-0,7	1,5	1,8	0,9	2,5
Färgelanda	-3,5	-2,2	0,7	-1,7	4,2
Medel	1,4	4,1	6,0	3,9	4,6

* Resultat före extraordinära poster relaterat till verksamhetens bruttokostnader.

Den kommun som uppvisade lägst genomsnittligt resultat före extraordinära poster mellan 2019 och 2021 var Färgelanda med -1,7% per år. Kommunerna Hylte, Åmål, Essunga, Gullspång, Töreboda och Dals-Ed låg under 2% i resultat i förhållande till verksamhetens bruttokostnader, vilket är ett för lågt genomsnittligt resultat över en längre tidsperiod. Speciellt med tanke på att det genomsnittliga resultatet i länen under perioden var 3,9% per år.

Samtliga kommuner i Västra Götaland och Halland redovisade en positiv utveckling av resultat före extra-ordinära poster mellan 2019 och 2021. Lidköping, Kungälv, Lilla Edet, Tibro, Bollebygd, Gullspång och Lerum tillhörde de kommuner i länen som redovisade störst resultatförbättring mellan 2019 och 2021. Återigen bör poängteras att perioden störs i positiv riktning av jämförelsemässigt stora engångsposter, främst i form ökade statsbidrag och minskade kostnader på grund av Covid-19.

Minskade, men hög investeringsvolym

Investeringsvolymen ingår inte som nyckeltal i den finansiella profilen, men den är viktig att lyfta fram i analysen. Detta eftersom investeringarna till viss del förklarar utvecklingen för flera balansräkningsorienterade nyckeltal, som exempelvis kassalikviditet, soliditet och finansiella nettotillgångar.

För att investeringsvolymen ska bli jämförbar mellan kommunerna i länen har investeringarna relaterats till verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun ligger under en längre period, 5-10 år, runt 9-12% när det gäller detta nyckeltal. Variationerna mellan enskilda år är dock oftast stora, speciellt i mindre kommuner, där större investeringar kraftigt påverkar de enskilda åren. Nyckeltalet kan också påverkas om en kommun har mycket av sin investeringstygda verksamhet i bolagsform.

Den genomsnittliga investeringsvolymen i Västra Götalands och Hallands län minskade något under den granskade perioden. Relateras årets investeringar till verksamhetens nettokostnader redovisade länen ett genomsnitt på 12% per år under 2019 och 2020. Investeringsvolymen sjönk under 2021 till 10%. Det innebar en genomsnittlig investeringsvolym på nästan 12% per år under perioden.

En genomsnittlig investeringsvolym på 12% per år mellan 2019 och 2021 för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län innebar att länen ligger något högre än många andra län eller kommungrupper där finansiella profiler också har tagits fram. Det flesta grupper eller län ligger som tidigare nämnts runt 9-11% per år. Generellt är det så att kommunerna kring storstäderna redovisar högre investeringsvolym än snittet i riket.

Den kommun som investerade mest i förhållande till sina nettokostnader mellan 2019 och 2021 var Tanum med i genomsnitt höga 23% per år. Därefter följde Strömstad med 22%, Kungsbacka och Mölndal med 20% samt Skövde med 19% per år. Under perioden var det hälften av kommunerna i länen som investerade högre än 12% per år. Det är ett historiskt högt värde.

De kommuner som investerade minst under perioden var Lysekil, Partille, Bollebygd, Lilla Edet, Åmål och Färgelanda med 4% till 5% i snitt per år mellan 2019-2021. Bland kommuner med låg investeringsvolym finns sådana som har sin fastighetsförvaltning och annan investeringsintensiv verksamhet i bolagsform, med det finns också kommuner som på grund av det ekonomiska läget har dragit ner på sina investeringar.

Investeringsvolym 2019–2021 *

Procent	2019	2020	2021	Snitt 19–21
Tanum	27	24	18	23
Strömstad	24	20	23	22
Kungsbacka	22	20	17	20
Mölndal	15	20	24	20
Skövde	21	19	16	19
Göteborg	19	19	16	18
Halmstad	22	18	13	18
Lidköping	17	16	19	17
Varberg	17	22	13	17
Mark	16	19	16	17
Vara	18	13	19	17
Falköping	23	16	10	16
Mellerud	22	16	8	15
Grästorp	11	23	11	15
Ale	17	15	12	15
Tibro	20	16	8	15
Falkenberg	14	16	12	14
Tidaholm	19	15	8	14
Härryda	11	19	11	14
Lerum	14	12	13	13
Stenungsund	15	11	13	13
Tranemo	12	17	10	13
Mariestad	11	11	16	13
Vårgårda	22	6	10	13
Orust	11	15	11	12
Uddevalla	15	9	12	12
Vänersborg	10	14	12	12
Hjo	6	14	14	11
Ulricehamn	11	14	8	11
Herrljunga	8	13	11	11
Dals-Ed	13	9	9	10
Kungälv	14	7	9	10
Munkedal	7	11	11	10
Hylte	7	10	11	9
Skara	12	5	11	9
Svenljunga	8	9	10	9
Borås	10	6	10	9
Töreboda	13	6	6	8
Laholm	12	7	5	8
Tjörn	8	9	6	8
Bengtstors	4	11	7	7
Götene	10	5	7	7
Gullspång	8	9	4	7
Karlsborg	4	8	8	7
Trollhättan	4	6	10	7
Sotenäs	6	7	6	6
Öckerö	7	6	5	6
Alingsås	6	5	6	6
Essunga	5	6	6	6
Lysekil	5	7	5	6
Partille	5	4	6	5
Bollebygd	5	4	5	5
Lilla Edet	4	3	4	4
Åmål	3	3	4	3
Färgelanda	5	1	2	3
Medel	12	12	10	12

* Investeringar relaterat till verksamhetens nettokostnader

Förbättrad skattefinansieringsgrad av investeringarna

När kommunens löpande driftverksamhet har finansierats, bör en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar. Detta mäts genom nyckeltalet ”skattefinansieringsgraden av investeringarna”.

Redovisades ett värde för nyckeltalet på 100% eller mer, innebar det att kommunen kunde skattefinansiera samtliga investeringar som genomfördes under året. Detta stärker då kommunens finansiella handlingsutrymme. Allt över 100% kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller stärka kommunens likviditet.

Ett värde under 100% innebär att kommunen antingen måste använda sin likviditet och/eller via skulder finansiera sina investeringar. Detta försvagar kommunens finansiella handlingsutrymme och innebär att framtida generationers konsumtionsutrymme påverkas. Det är dock viktigt att nyckeltalet studeras över en längre tidsperiod för få en sammanhållen bild av utvecklingen. Enskilda år kan påverkas av stora enskilda investeringar, speciellt i mindre kommuner.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna behöver inte alltid ligga över 100%, utan en lämplig nivå beror lite på vilket finansiellt handlingsutrymme kommunen har. Det finns ett antal kommuner med god finansiell kapacitet och de kan periodvis öka sin skuldsättning. För de flesta svenska kommuner krävs dock en god skattefinansieringsgrad av investeringarna, närmare 100%, så att inte skulderna ökar mer inför framtiden och därigenom minskar framtida skattebetalares konsumtionsutrymme.

För länens kommuner uppgick den genomsnittliga skattefinansieringsgraden av årets investeringar till 57% under 2019. Under 2020 ökade den till 99%, för att ytterligare öka till 137% under 2021. Detta gav en genomsnittlig länskattefinansieringsgrad på 98% per år under de tre senaste åren. Detta innebar att kommunerna i genomsnitt kunde finansiera sina investeringar med skatteintäkter, vilket var positivt för länens genomsnittliga finansiella handlingsutrymme. Detta syns i nyckeltalen, soliditet och kassalikviditet, som förbättrades under perioden.

Spridningen var stor bland kommunerna i länen. Det var dock 64% av kommunerna som under perioden var tvungna att finansiera en del av sina investeringar via ökad skuldsättning och/eller minskade likvida medel. I många fall används också realisationsvinster från försäljningar av anläggningstillgångar för att finansiera investeringar.

Skattefinansieringsgraden varierar liksom övriga nyckeltal kraftigt mellan olika kommuner i länen. Nyckeltalet är både beroende av vilket resultat och vilken investeringsvolym kommunen uppvisar. Det är också på det viset att de olika kommunerna befinner sig i olika investeringsfaser, vilket gör att skattefinansieringsgraden bör studeras över en längre tidsperiod för att några slutsatser ska kunna dras. Enskilda år kan variera kraftigt, speciellt i mindre kommuner, eftersom investeringar i fastigheter och anläggningar där slår hårdare mot nyckeltalet.

Med tanke på ovanstående är det mer intressant att studera hela perioden än att fokusera på enskilda år i analysen. Starkast genomsnittlig skattefinansieringsgrad mellan 2019 till 2021 hade Bollebygd, Partille, Kungälv, Lilla Edet, Sotenäs, Alingsås, Tjörn, Lysekil, Götene, Öckerö, Lidköping, Härryda, Gullspång, Karlsborg, Åmål, Trollhättan, Tibro,

Skattefinansieringsgrad av investeringarna *

Procent	2019	2020	2021	Snitt 19-21
Bollebygd	101	217	292	203
Partille	146	151	243	180
Kungälv	74	188	249	170
Lilla Edet	6	227	250	161
Sotenäs	112	157	169	146
Alingsås	95	173	169	146
Tjörn	65	114	245	141
Lysekil	86	127	196	136
Götene	52	152	193	132
Öckerö	56	131	205	131
Lidköping	48	112	211	124
Härryda	96	89	163	116
Gullspång	-14	85	269	113
Karlsborg	138	87	113	113
Åmål	71	112	154	112
Trollhättan	70	177	88	112
Tibro	39	58	228	108
Borås	59	139	123	107
Svenljunga	51	100	162	104
Ulricehamn	87	70	156	104
Skara	33	185	77	98
Essunga	88	90	113	97
Mölnadal	96	88	103	96
Laholm	35	116	131	94
Bengtstors	35	147	98	93
Töreboda	11	112	155	93
Orust	77	74	126	92
Skövde	64	95	115	91
Munkedal	112	71	81	88
Halmstad	53	84	126	88
Stenungsund	59	126	77	87
Ale	66	86	105	86
Lerum	47	74	128	83
Varberg	53	47	142	81
Falköping	33	72	128	78
Hylte	69	82	81	77
Vänersborg	53	77	101	77
Värgårda	17	123	90	77
Mellerud	22	44	163	76
Tranemo	58	54	116	76
Herrljunga	61	63	100	75
Kungsbacka	47	78	96	74
Dals-Ed	9	106	103	73
Göteborg	54	69	90	71
Grästorp	72	46	93	70
Vara	35	94	81	70
Hjo	93	48	64	68
Färgelanda	-17	36	185	68
Strömstad	68	62	71	67
Mariestad	55	71	74	67
Tidaholm	25	49	126	67
Uddevalla	23	94	89	66
Falkenberg	33	43	99	58
Tanum	29	47	99	58
Mark	38	34	59	44
Medel	57	99	137	98

* Resultat före extraordinära poster plus avskrivningar relaterat till årets investeringar med avdrag för försäljningsinkomster.

Borås, Svenljunga och Ulricehamn med ett genomsnittligt årssnitt på över 100%. De flesta av dessa kommuner redovisade dock en investeringsnivå som var lägre eller klart lägre än genomsnittet i länen. Flertalet låg mellan 3% och 7% i förhållande till nettokostnaderna, jämfört med snittet för länen som låg på 12%. Många av dessa kommuner har sin investeringstunga verksamhet i bolagsform.

Förbättrad soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel i form av eget kapital. Ju högre soliditet, desto lägre skuldsättning har kommunen. I denna rapport används "soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt" för att få med de pensionsförpliktelser med vidhängande löneskatt

Soliditet *

Procent	2019	2020	2021	Förändr 19-21
Halmstad	64	63	63	-1
Mölnadal	46	50	54	8
Ulricehamn	42	42	46	4
Mark	45	45	45	0
Tibro	37	37	45	8
Härryda	31	32	44	13
Lidköping	39	40	44	5
Herrljunga	41	40	42	1
Sotenäs	38	39	42	4
Götene	27	33	41	14
Tidaholm	39	38	41	2
Karlsborg	25	32	38	13
Bollebygd	25	28	37	12
Laholm	31	35	37	6
Kungsbacka	32	33	36	9
Ale	24	30	34	10
Trollhättan	26	30	34	8
Essunga	28	30	33	5
Strömstad	30	29	32	2
Partille	39	40	31	-8
Vara	24	27	31	7
Skövde	27	29	30	3
Lerum	21	23	29	8
Töreboda	22	24	29	7
Vänersborg	19	24	28	9
Munkedal	16	23	27	11
Varberg	24	24	27	3
Stenungsund	16	22	26	10
Tranemo	25	26	26	1
Borås	22	23	25	3
Hjo	23	23	25	2
Öckerö	13	19	24	11
Bengtstors	12	21	23	11
Kungälv	11	17	23	12
Dals-Ed	16	18	22	6
Göteborg	17	19	21	4
Falkenberg	19	18	20	1
Falköping	15	18	20	5
Grästorp	13	17	20	7
Mellerud	14	15	20	6
Alingsås	15	17	19	4
Skara	15	17	19	4
Tjörn	10	13	19	9
Uddevalla	12	15	18	6
Värgårda	13	14	18	5
Tanum	14	13	17	3
Orust	1	4	13	12
Svenljunga	25	31	13	-12
Åmål	-1	3	10	11
Hylte	3	5	7	4
Lysekil	-4	4	5	9
Mariestad	-1	2	4	5
Lilla Edet	-21	-11	2	23
Färgelanda	-7	-11	-7	0
Gullspång	-20	-14	-7	13
Medel	20	23	27	7

* Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt.

som återfinns utanför balansräkningen. Det ger en bättre bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Västra Götaland och Hallands läns genomsnittliga soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser låg under 2019 på 20%, för att under 2020 öka till 23%. Under 2021 stärktes den till 27%. En total förbättring med 7 procentenheter under perioden från 20% till 27%. En viktig förklaring till ökningen i länen var, förutom en god skattefinansieringsgrad av investeringarna, att soliditeten påverkades positivt av att pensionsförpliktelserna utanför balansräkningen sjönk under perioden.

Starkast soliditet under 2021 redovisade Halmstad med 63% och Mölndal med 54%, följda av Ulricehamn med 46%, Mark och Tibro med 45% samt Lidköping och Härryda med 44%.

Lägst soliditet under 2021 uppvisade Gullspång och Färgelanda med -7%, följda av Lilla Edet på 2% och Mariestad på 4%. Totalt två kommuner i länen redovisade en negativ soliditet när samtliga pensionsförpliktelser inkluderas i måttet. Jämfört med 2019 var detta en förbättring med fyra kommuner.

Störst förbättring under perioden av soliditeten redovisade Lilla Edet, Götene, Härryda, Karlsborg, Gullspång Bollebygd, Kungälv, Orust, Munkedal, Öckerö, Bengtsfors, Åmål, Ale och Stenungsund. Alla låg över 10 procentenheter i förbättring. Några av dessa kommuner stärkte dock sin soliditet på grund av större realisationsvinster. Vissa har också relativt låga soliditetsnivåer, vilket gör att det blir lättare att göra en större procentuell ökning.

Soliditet är svår att jämföra mellan kommuner, då bland annat en eventuell upplåning som vidareutlånas till kommunala bolag påverkar soliditeten i negativ riktning. Vidare påverkas också soliditetsmättet av vilka olika organisationslösningar kommunerna valt bland annat för sina kommunala bolag. Ett sätt att komplettera jämförelsen är att även studera soliditeten för kommunkoncernen.

Förbättrad kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. I detta nyckeltal relateras kommunens omsättningstillgångar, som ska omsättas inom ett år, till de skulder som ska omsättas inom ett år. Kassalikviditeten bör aldrig analyseras som ett eget nyckeltal utan ställas i relation till soliditetens utveckling. En ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Nyckeltalet innefattar inte exploateringstillgångar samt lager och förråd.

Länens genomsnittliga kassalikviditet förbättrades mellan 2019 och 2021 med 29 procentenheter från 102% till 131%. Ett värde på 131% under 2021 innebar att kortfristiga fordringar och likvida medel översteg kortfristiga skulder. Den genomsnittliga nivån på kassalikviditeten i länen är mer än tillfredsställande ur risksynpunkt, eftersom det i kommunernas kortfristiga skulder ingår en semesterlöneskuld som

utgör ca 30–40% av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. En tumregel är att om en kommun hamnar under 60% måste kommunen ibland nyttja en eventuell checkkredit, det vill säga låna

Kassalikviditet

Procent	2019	2020	2021	Förändr 19-21
Lidköping	843	816	986	143
Alingsås	512	391	435	-77
Mariestad	52	59	339	287
Skövde	292	286	337	45
Tibro	201	214	294	93
Partille	125	219	244	119
Halmstad	168	170	183	15
Tjörn	126	134	163	37
Sotenäs	125	139	161	36
Öckerö	105	126	161	56
Laholm	84	127	144	60
Skara	81	101	139	58
Ulricehamn	68	105	125	57
Tranemo	71	65	122	51
Götene	83	95	119	36
Kungälv	54	85	112	58
Bollebygd	107	106	111	4
Lilla Edet	50	101	109	59
Åmål	95	98	109	14
Mellerud	87	99	108	21
Mölndal	96	100	108	12
Karlsborg	112	98	105	-7
Grästorp	104	88	103	-1
Svenljunga	67	81	101	34
Lerum	69	85	99	30
Gullspång	38	71	95	57
Orust	82	121	95	13
Strömstad	73	95	95	22
Tanum	73	80	93	20
Trollhättan	117	86	87	-30
Mark	133	90	86	-47
Ale	67	61	85	18
Härryda	71	119	84	13
Kungsbacka	57	71	83	26
Essunga	78	79	82	4
Bengtsfors	66	87	81	15
Lysekil	72	85	81	9
Vänersborg	60	59	81	21
Tidaholm	67	74	79	12
Värgårda	47	100	79	32
Falkenberg	42	49	78	36
Dals-Ed	61	73	76	15
Herrljunga	66	67	76	10
Färgelanda	40	58	71	31
Munkedal	105	89	68	-37
Falköping	41	56	66	25
Töreboda	25	58	62	37
Hjo	39	45	60	21
Stenungsund	57	84	60	3
Göteborg	59	35	58	-1
Borås	39	48	57	18
Varberg	32	38	51	19
Uddevalle	31	37	44	13
Vara	47	53	38	-9
Hylte	59	77	34	-25
Medel	102	112	131	29

* Nyckeltalet innefattar ej förråd och exploateringstillgångar.

kortsiktigt. Kommunen blir då mer känslig för eventuella snabba ränteförändringar.

Kassalikviditeten varierade i länen mellan 986% och 34%. Högst kassalikviditet under 2021 hade Lidköping med 986%, därefter följde Alingsås med 435%, Mariestad med 339%, Skövde med 337% och på femte plats kom Tibro med 294%.

Lägst likviditet under 2021 redovisade Hylte med 34%, Vara med 38% och Uddevalla med 44%. Kommuner med låg likviditet kan dock medvetet ha valt att ligga på en lägre nivå och komplettera med upplåning i någon form av kortfristig lånekredit. Därför är det viktigt att kommunens likviditet studeras ihop med soliditeten, eftersom likviditeten kan förbättras via upplåning eller försvagas via att amorteringar görs på kommunens skulder. Detta påverkar kommunens kortsiktiga betalningsberedskap, men påverkar samtidigt den långsiktiga betalningsberedskapen i form av soliditeten.

Försvagade finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla de finansiella tillgångar i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt, nämligen samtliga omsättningstillgångar, långfristiga placeringar och fordringar samt kort- och långfristiga skulder. Nettot av dessa har sedan relaterats till verksamhetens bruttokostnader för att en jämförelse ska kunna ske kommuner emellan. Måttet är intressant eftersom det speglar den tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmåtten och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medellång betalningsberedskap”. I måttet elimineras också vidareutlåning inom kommunkoncernen. Genom att analysera finansiella nettotillgångar tillsammans med soliditet och kassalikviditet får man en bra bild av kommunernas finansiella handlingsutrymme.

De genomsnittliga finansiella nettotillgångarna relaterade till verksamhetens bruttokostnader i länen försvagades under perioden med 2 procentenheter från -21% till -23%. En viktig förklaring till detta, var en ökad investeringsvolym i ett antal kommuner som inte kunde finansieras med skatteintäkter eller försäljningsinkomster, utan fick finansieras via likvida medel och/eller ökade skulder. En annan viktig förklaring var också att vissa kommuner i Västra Götaland och Halland har börjat bokföra finansiell leasing. Detta påverkar balansräkningens tillgång- och skuldsida, vilket i sin tur påverkar nyckeltalet negativt. Ett sådant exempel på detta är Svenljunga kommun.

Högst värde under 2021 när det gäller finansiella nettotillgångar relaterat till verksamhetens bruttokostnader redovisade Lidköping med 52%, Alingsås med 32%, följda av Trollhättan med 30%. Fjärde starkast var Laholm med 17%. Positiva värden avseende finansiella nettotillgångar redovisades av 27% av kommunerna.

Kommuner med goda finansiella nettotillgångar karaktäriseras ofta också av en god soliditet, men det finns också kommuner som har goda finansiella nettotillgångar även om soliditeten är genomsnittlig. Dessa utmärks då av att kommunen har en stor del av sina tillgångar i omsättningstillgångar. Kommuner som sålt delar av sina anläggningstillgångar inom koncernen utmärks oftast av goda finansiella nettotillgångar.

Finansiella nettotillgångar *

Procent	2019	2020	2021	Förändr 19-21
Lidköping	35	37	52	17
Alingsås	25	28	32	7
Trollhättan	28	32	30	2
Laholm	15	16	17	2
Ulricehamn	16	12	14	-2
Tibro	9	3	12	3
Herrljunga	14	10	9	-5
Sotenäs	-5	1	7	12
Halmstad	13	11	6	-7
Götene	-3	0	5	8
Borås	-2	1	3	5
Öckerö	-5	-2	3	8
Åmål	-1	0	1	2
Karlsborg	0	0	0	0
Mölnadal	-3	-2	0	3
Härryda	-33	-33	-2	31
Essunga	-3	-4	-4	-1
Bollebygd	-24	-18	-9	15
Mark	4	-6	-12	-16
Munkedal	-8	-10	-12	-4
Töreboda	-14	-14	-12	2
Ale	-23	-23	-20	3
Skara	-19	-17	-20	-1
Lilla Edet	-32	-27	-21	11
Vara	-24	-21	-22	2
Tidaholm	-20	-25	-23	-3
Vänersborg	-25	-26	-24	1
Gullspång	-27	-29	-25	2
Uddevalla	-17	-21	-25	-8
Tjörn	-37	-36	-27	10
Varberg	-23	-32	-30	-7
Stenungsund	-38	-35	-33	5
Bengtsfors	-36	-35	-34	2
Dals-Ed	-37	-36	-34	3
Partille	12	19	-34	-46
Grästorps	-28	-38	-36	-8
Hjo	-28	-33	-36	-8
Lerum	-38	-40	-36	2
Värgårda	-40	-37	-37	3
Lysekil	-9	-9	-38	-29
Tranemo	-39	-44	-38	1
Falkenberg	-33	-40	-40	-7
Hylte	-34	-35	-40	-6
Färgelanda	-53	-53	-41	12
Göteborg	-36	-42	-41	-5
Kungsbacka	-40	-42	-41	5
Mellerud	-38	-45	-43	-5
Strömstad	-37	-41	-45	-8
Falköping	-50	-52	-52	-2
Mariestad	-51	-52	-55	-4
Skövde	-68	-67	-59	9
Kungälv	-93	-76	-61	32
Orust	-68	-66	-61	7
Tanum	-78	-87	-86	-8
Svenljunga	-5	-5	-125	-120
Medel	-21	-22	-23	-2

* Se beskrivning sidan 20.

Lägst värde avseende finansiella nettotillgångar relaterat till verksamhetens bruttokostnader under 2021 uppvisade Svenljunga med -125%, följd av Tanum med -86%, Orust och Kungälv med -61%. Kommuner med svaga finansiella nettotillgångar har oftast också en svag soliditet, men det

Primärkommunal skattesats

Procent	2019	2020	2021	Förändr 19-21
Partille	19,96	19,96	19,96	0,00
Varberg	20,33	20,33	20,33	0,00
Mölnadal	20,26	20,51	20,51	0,25
Laholm	20,58	20,58	20,58	0,00
Härryda	20,62	20,62	20,62	0,00
Lerum	20,65	20,65	20,65	0,00
Halmstad	20,98	20,98	20,98	0,00
Ulricehamn	21,05	21,05	21,05	0,00
Falkenberg	21,10	21,10	21,10	0,00
Göteborg	21,12	21,12	21,12	0,00
Tibro	21,21	21,21	21,21	0,00
Lidköping	21,26	21,26	21,26	0,00
Mariestad	21,26	21,26	21,26	0,00
Borås	21,31	21,31	21,31	0,00
Karlsborg	21,32	21,32	21,32	0,00
Kungsbacka	21,33	21,33	21,33	0,00
Alingsås	21,36	21,36	21,36	0,00
Kungälv	21,44	21,44	21,44	0,00
Hylte	21,45	21,45	21,45	0,00
Skara	21,10	21,50	21,50	0,40
Tranemo	21,50	21,50	21,50	0,00
Mark	21,21	21,51	21,51	0,30
Tanum	21,56	21,56	21,56	0,00
Öckerö	21,21	21,21	21,56	0,35
Essunga	21,57	21,57	21,57	0,00
Hjo	21,57	21,57	21,57	0,00
Bollebygd	21,59	21,59	21,59	0,00
Skövde	20,86	21,61	21,61	0,75
Värgårda	21,21	21,61	21,61	0,40
Stenungsund	21,64	21,64	21,64	0,00
Tjörn	21,71	21,71	21,71	0,00
Töreboda	21,22	21,22	21,72	0,50
Vara	21,77	21,77	21,77	0,00
Ale	21,87	21,87	21,87	0,00
Strömstad	21,91	21,91	21,91	0,00
Herrljunga	21,94	21,94	21,94	0,00
Falköping	21,60	21,95	21,95	0,35
Grästorp	21,57	21,99	21,99	0,42
Sotenäs	21,99	21,99	21,99	0,00
Tidaholm	22,07	22,07	22,07	0,00
Götene	22,12	22,12	22,12	0,00
Uddevalla	22,16	22,16	22,16	0,00
Vänersborg	22,21	22,21	22,21	0,00
Svenljunga	22,35	22,35	22,25	-0,10
Färgelanda	22,26	22,26	22,26	0,00
Trollhättan	21,56	22,36	22,36	0,80
Lilla Edet	22,37	22,37	22,37	0,00
Lysekil	22,46	22,46	22,46	0,00
Åmål	22,46	22,46	22,46	0,00
Gullspång	22,49	22,49	22,49	0,00
Mellerud	22,60	22,60	22,60	0,00
Orust	23,36	23,11	22,86	-0,50
Bengtstors	22,92	22,92	22,92	0,00
Dals-Ed	23,21	23,21	23,21	0,00
Munkedal	23,63	23,63	23,63	0,00
Medel	21,63	21,69	21,70	0,07

finns ett antal kommuner som har genomsnittlig soliditet även om kommunen uppvisar svaga finansiella nettotillgångar. Då gäller det att de har stora andelar av sina tillgångar i bundna anläggningstillgångar. Detta gäller t ex i Kungälv och i viss mån Tanum.

Skattesatsen ökade något under perioden

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i länen, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktsidan genom ett ökat skatteuttag. Det är samtidigt viktigt att klargöra att storleken på skatteuttaget i stor utsträckning är en ideologisk fråga.

Den genomsnittliga skattesatsen i länen ökade under perioden mellan 2019 till 2021 med 7 öre från 21,63 kronor till 21,70 kronor på grund av skattehöjningar i Falköping, Grästorp, Mark, Mölnadal, Skara, Skövde, Trollhättan, Töreboda, Värgårda och Öckerö. Skattesänkningar gjordes i Orust och Svenljunga.

Skatten varierade under 2021 mellan 19,96 kronor och 23,63 kronor i de olika kommunerna. Lägst primärkommunal skatt hade Partille med 19,96 kronor följt av Varberg med 20,33 kronor. Högst skatt hade Munkedal med 23,63 kronor och Dals-Ed med 23,21 kronor.

God följsamhet mot budget

Budgetföljsamheten är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Forskning visar att ju lägre budgetavvikelse kommunen redovisar, desto större möjlighet har organisationen att kontrollera sin ekonomi.

När det gäller budgetföljsamhet, mäts den i driftsredovisningen mot nämndernas resultat exklusive centralt redovisade verksamhetsrelaterade finansiella poster. Avvikelsen ställs sedan i relation till verksamhetens bruttokostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna i gruppen. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. En avvikelse på plus eller minus 1% utgör normalt inga större problem, utan det är stora negativa budgetavvikelser på nämndnivå som bör undvikas.

När det gäller ovanstående genomsnittliga budgetavvikelse i länen blev den alltmer positiv under perioden. Relateras budgetavvikelsen till verksamhetens bruttokostnader uppgick avvikelsen till -0,6% under 2019, för att förbättras till 0,7% under 2020. Under 2021 noterades en positiv budgetavvikelse på 0,8%.

Under 2019 redovisade 64% kommunerna en negativ budgetavvikelse, vilket ska jämföras med 27% av kommunerna under 2021. Detta betyder att budgetföljsamheten förbättrades bland lärens kommuner i takt med ett förbättrat resultat.

Sammanfattande kommentar kring periodens finansiella utveckling

För andra året i rad är det samlade finansiella resultatet för kommuner och regioner rekordstort. Det beror bland annat på en oväntat snabb återhämtning av den svenska ekonomin med ökade skatteintäkter till följd. Andra bidragande orsaker till det starka resultatet, var en god finansiell avkastning på placeringar och låga räntor på räntebärande skulder. Vidare har kommunernas resultat under 2020 och 2021 påverkats positivt av riktade statsbidrag för att hantera Covid-19. Därtill har också försäljningar av anläggningstill-

gångar och exploateringstillgångar bidragit. Dessutom skall till detta läggas, att det har varit en lägre efterfrågan av vissa kommunala tjänster, till följd av pandemin, som har lett till reducerade kostnader i flera verksamheter.

Trots de två senaste åren goda resultatnivåer är det av största vikt att kommunerna i Västra Götaland och Hallands län fortsätter med att arbeta med att skapa och bibehålla ett stabilt finansiellt utrymme, eftersom de närmaste åren fortfarande förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar, ökad inflation som påverkar bland annat pensionskostnaderna, arbetskraftsbrist och ökade verksamhetsbehov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka snabbare än tidigare. Prognoser framöver visar att skatteunderlagets tillväxt inte räcker för att möta uppräknade kostnadsdrivande faktorer. En viktig del för att minimera skattehöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra goda analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter.

Vilket tidigare har nämnts, har kommunerna i länen väldigt olika finansiella förutsättningar att möta framtida utmaningar. De kommuner som har starkast finansiella handlingsutrymme har goda förutsättningar att anpassa sig till framtiden utan skattehöjningar och alltför omfattande neddragningar i verksamheten. Värre är det för de kommuner som har svagast finansiellt handlingsutrymme. Här krävs verkligen en aktiv ekonomistyrning om skattehöjningar skall kunna undvikas. Därför bör dessa kommuner redan nu fortsätta att utveckla mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det viktiga är dock att man inte tummar på dessa mål och riktlinjer, utan även följer de när inte skatteintäkterna utvecklas i takt med verksamhetens bruttokostnader. Klarar man inte detta, kommer det oundvikligen innebära skattehöjningar.

När det gäller resultatnivå och finansiellt handlingsutrymme finns det i Västra Götaland och Halland stora skillnader mellan enskilda kommuner. De 55 kommunerna har utifrån 2019–2021 års räkenskaper inordnats i en tabell 1 på nästa sida som innehåller nio grupper eller boxar, utan att någon inbördes ranking inom grupperna. Den bygger dels på kommunens finansiella resultat under de tre senaste åren och kommunens finansiella ställning 2021 i form av soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser. Tabell 1 är subjektiv och bygger på vad författaren anser vara starkt och svagt finansiellt resultat och ställning. Tabellen skall därför läsas och tolkas utifrån detta.

Tabell 1 visar också förändringar från föregående år i form av fyra pilar som skall illustrerar rörelseriktning mellan boxarna gentemot förgående år. Observera att det är rörelseriktning inom boxarna som redovisas och inte om kommunen har haft en ökad eller minskad resultat- eller soliditetsutveckling. Detta kan ha skett, men inte i tillräckligt stor omfattning för att kommunen skall byta grupp eller box.

Av tabell 1 kan utläsas att 42% av kommunerna i länen hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som var starkare än 2% i kombination med en soliditet inklusive

Budgetavvikelse *

Procent	2019	2020	2021
Ale	0,8	1,6	1,3
Alingsås	-1,0	0,4	0,7
Bengtsfors	-2,9	0,0	-0,7
Bollebygd	1,5	0,7	3,6
Borås	-1,5	-0,5	0,8
Dals-Ed	-2,5	-2,3	-1,9
Essunga	-1,3	-1,7	-0,8
Falkenberg	1,7	-0,2	0,8
Falköping	-0,3	2,5	-0,1
Färgelanda	-8,4	-4,9	-3,6
Grästorps	1,0	0,6	1,1
Gullspång	-4,0	0,6	1,3
Göteborg	0,2	0,2	0,2
Götene	-2,0	1,7	3,1
Halmstad	0,1	1,4	0,2
Herrljunga	0,4	1,2	1,8
Hjo	-0,5	-0,9	-0,2
Hylte	-0,5	-0,6	-0,3
Härryda	1,1	4,7	4,5
Karlsborg	-0,4	3,5	1,4
Kungsbacka	0,6	2,5	2,7
Kungälv	-0,2	2,2	2,4
Laholm	-1,2	0,6	-2,0
Lerum	-0,1	2,4	3,1
Lidköping	0,6	2,0	1,9
Lilla Edet	-3,6	1,1	1,9
Lysekil	-2,7	0,6	-0,5
Mariestad	-0,8	0,0	-1,3
Mark	0,4	-0,4	0,7
Mellerud	-1,2	-0,7	1,3
Munkedal	-2	0,2	-0,8
Mölndal	1,8	3,4	1,9
Orust	-0,9	1,9	0,7
Partille	0	0,2	2
Skara	-0,9	1,8	1,5
Skövde	0,5	2,8	2,4
Sotenäs	2,2	2,5	0,8
Stenungsund	-1,7	2,1	0,9
Strömstad	1,1	-2,3	0,1
Svenljunga	-0,3	1,3	1,2
Tanum	-0,9	-1,4	-2,4
Tibro	1,1	3,2	1,7
Tidaholm	-2,9	-1,8	0,5
Tjörn	-2,2	2,5	4,2
Tranemo	0,2	-1,9	0,9
Trollhättan	-1,2	1,3	2,5
Töreboda	-2,2	-1,1	-0,7
Uddevalla	1,4	2,2	0,2
Ulricehamn	0,9	1,4	1,2
Vara	1,2	2,8	0,5
Varberg	-1,2	-0,2	1,4
Värgårda	-1,1	-0,6	0,3
Vänersborg	-0,8	0,9	2,2
Åmål	-0,1	-0,4	-0,2
Öckerö	-0,6	0,2	0,6
Medel	-0,6	0,7	0,8

* Budgetavvikelse för nämnderna exkl. kommuncentrala finansiella poster/ verksamhetens bruttokostnader.

samtliga pensionsförpliktelser som under 2021, var högre än 30%. Dessa var i bokstavsordning, Ale, Bollebygd, Götene, Halmstad, Herrljunga, Härryda, Karlsborg, Kungsbacka, Lidköping, Mölndal, Laholm, Mark, Partille, Strömstad, Skövde, Sotenäs, Tibro, Tidaholm, Trollhättan, Ulricehamn

och Vara. Det går generellt inte att uttala sig om god ekonomisk hushållning, men de flesta av dessa kommuner torde leva upp till de kriterier som lagstiftaren diskuterade i förarbetena till kommunallagen i samband med att begreppet god ekonomisk hushållning infördes eller reviderades.

En annan stor grupp eller box i matrisen var de 45% av kommunerna som hade genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som var starkare än 2%, men låg på en soliditet mellan 0% och 30%. Dessa var Alingsås, Bengtsfors, Borås, Falköping, Grästorp, Göteborg, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mellerud, Munkedal, Orust, Skara, Stenungsund, Svenljunga, Tanum, Tjörn, Tranemo, Uddevalla, Varberg, Vårgårda, Vänersborg och Öckerö. Dessa kommuner bör fortsätta att sträva efter ett resultat över 2% av verksamhetens bruttokostnader. Detta kommer leda till en förstärkning av kommunens finansiella handlingsutrymme.

Totalt innebar det att 87% av kommunerna i Västra Götaland och Halland under 2021 redovisade ett starkare genomsnittligt resultat under de tre senaste åren än 2%. Det är högre än under 2020, då samma siffra uppgick till 56%.

Essunga hamnade under 2021 ensam i egen grupp eller box som visade att kommunen hade en soliditet på över 30% och ett genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som låg mellan 1–2%. Essunga har en tillfredställande långsiktig handlingsberedskap, men bör på sikt förbättra sin långsiktiga resultatnivå.

Ytterligare en grupp eller box var de 7% av kommunerna som hade ett genomsnittligt resultat under de tre senaste åren som låg mellan 1–2% och en soliditet som låg mellan 0% och 30%. De var Dals-Ed, Hylte, Töreboda och Åmål. Dessa kommuner bör förbättra sin långsiktiga resultatnivå för att stärka sitt finansiella handlingsutrymme.

De två återstående kommunerna, Gullspång och Färgelanda, läggs i två olika boxar. Dessa kommuner hade båda en negativ soliditet, men Gullspång hade ett lite högre genomsnittligt resultat under de tre senaste åren. Både Gullspång och Färgelanda måste stärka sina långsiktiga resultatnivåer för att förbättra sina soliditetsnivåer.

Avslutningsvis kan poängteras att det finns en hel del andra tabeller längre fram i rapporten. En av tabellerna inordnar kommunerna i nio olika rutor utifrån hur god soliditet och kassalikviditet kommunen hade under 2021. Här hamnar Bollebygd, Götene, Halmstad, Karlsborg, Laholm, Lidköping, Mölndal, Partille, Sotenäs, Tibro och Ulricehamn i rutan med god soliditet och god kassalikviditet.

Tabell 1: Finansiellt resultat och ställning för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län 2021

I denna tabell har kommunerna i Västra Götaland och Halland placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av det genomsnittliga resultatet före extraordinära poster under 2019–2021 och finansiell ställning i form av soliditet under 2021. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika delar; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, ju längre upp till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Stark finansiell ställning (En soliditet som var starkare än 30% under 2021)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som låg mellan 0 till 30% under 2021)	Svag finansiell ställning (En soliditet som var svagare än 0% under 2021)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2019–2021)	Ale Bollebygd ← Götene Halmstad Herrljunga ↑ Härryda Karlsborg Kungsbacka Lidköping Mölnadal Laholm ↑ Mark ↑ Partille Strömstad ← Skövde ← Sotenäs ↑ Tibro Tidaholm ↑ Trollhättan ← Ulricehamn Vara ←	Alingsås Bengtsfors Borås Falköping Grästorp Göteborg Hjo ↑ Kungälv Lerum Lilla Edet ↑ ← Lysekil Mariestad ↑ Mellerud ↑ Munkedal Orust Skara ↑ Stenungsund Svenljunga Tanum ↑ Tjörn ↑ Tranemo ↑ Uddevalla ↑ Varberg Vårgårda ↑ Vänersborg Öckerö ↑	
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%–2% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2019–2021)	Essunga ↑	Dals-Ed ↑ Hylte ↑ Töreboda ↑ Åmål ↑	Gullspång ↑
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2019–2021.)			Färgelanda

* Soliditeten innefattar samtliga pensionsförpliktelser.

↓ = Kommunen har försvagat sin resultatbox jämfört med föregående år

↑ = Kommunen har förbättrat sin resultatbox jämfört med föregående år

← = Kommunen har förbättrat sin solditetsbox jämfört med föregående år

→ = Kommunen har försvagat sin solditetsbox jämfört med föregående år

Tabell 2: Kassalikviditet och soliditet under 2021

I denna tabell har kommunerna i Västra Götalands och Hallands län placerats in utifrån två dimensioner, kassalikviditet och soliditet. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika under delar; ”hög”, ”varken hög eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, desto längre till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Hög soliditet (En soliditet som är högre än 30% under 2021 *)	Varken hög eller svag soliditet (En soliditet som ligger mellan 0–30% under 2021 *)	Svag soliditet (En soliditet som är lägre än 0% under 2021 *)
Hög kassalikviditet (Högre än 100%)	Bollebygd Götene Halmstad Karlsborg Laholm Lidköping Mölnadal Partille Sotenäs Tibro Ulricehamn	Alingsås Bollebygd Grästorps Kungälv Lilla Edet Mariestad Mellerud Tjörn Tranemo Skara Skövde Svenljunga Åmål Öckerö	
Varken hög eller låg kassalikviditet (Mellan 99% till 60%)	Ale Essunga Herrljunga Härryda Kungsbacka Mark Strömstad Tidaholm Trollhättan	Bengtstors Dals Ed Falkenberg Falköping Orust Hjo Lerum Lysekil Munkedal Stenungsund Tanum Töreboda Vårgårda Vänersborg	Färgelanda Gullspång
Låg kassalikviditet (Lägre än 60%)	Vara	Borås Göteborg Hylte Uddevalla Varberg	

* Soliditeten innefattar samtliga pensionsförpliktelser.

Tabell 3: Skattefinansieringsgrad av investeringar och investeringsvolym under 2019–2021

I denna tabell har kommunerna i Västra Götalands och Hallands län placerats in utifrån två dimensioner, skattefinansieringsgrad av investeringar och investeringsvolym. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika under delar; ”hög”, ”varken hög eller låg” samt ”låg”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Höga investeringar (Investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader som var högre än 12% i genomsnitt under 2019-2021)	Varken höga eller låga investeringar (Investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader som låg mellan 6% till 12% i genomsnitt under 2019-2021)	Låga investeringar (Investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader som är lägre än 6% i genomsnitt under 2019-2021)
Hög skattefinansieringsgrad av investeringarna (Skattefinansieringsgrad av investeringarna var högre än 100% under perioden 2019-2021)	Ale Halmstad Lerum Lidköping Mölnadal Skövde Varberg Vänersborg	Borås Dals Ed Falköping Götene Herrljunga Härryda Karlsborg Kungälv Mellerud Orust Svenljunga Tibro Tidaholm Tranemo Ulricehamn	Alingsås Bollebygd Essunga Färgelanda Gullspång Laholm Lilla Edet Lysekil Partille Sotenäs Tjörn Töreboda Åmål Öckerö
Varken hög eller låg skattefinansieringsgrad av investeringarna (Skattefinansieringsgrad av investeringarna var mellan 99% till 70% under perioden 2019-2021)	Göteborg Falkenberg Kungsbacka Mariestad Stenungsund Strömstad Tanum Vara	Bengtstors Grästorp Hylte Munkedal Skara Trollhättan Vårgårda	
Låg skattefinansieringsgrad av investeringarna (Skattefinansieringsgrad av investeringarna var lägre än 70% under perioden 2019-2021)	Hjo Mark Uddevalla		

Tabell 4: Genomsnittliga finansiella nyckeltal hos kommunerna i Västra Götaland och Hallands län 2019–2021

I denna tabell redovisas hur ett antal genomsnittliga finansiella nyckeltal har utvecklats för kommunerna Västra Götalands och Hallands län under 2019–2021. Förklaringar och definitioner av nyckeltalen återfinns i ett eget avsnitt i rapporten.

Nyckeltalen redovisas i procent om inget anges	2019	2020	2021
<i>Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter</i>	94,3	91,1	90,3
<i>Avskrivningar/skatteintäkter</i>	4,5	4,5	4,9
<i>Finansnetto/skatteintäkter</i>	-0,5	-0,4	-2,2
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	98,3	95,2	93,0
Skattefinansieringsgrad av investeringar	57	99	137
Investeringar/verksamhetens nettokostnader	12	12	10
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens bruttokostnader	1,4	4,1	6,0
Årets resultat/verksamhetens bruttokostnader	1,6	4,1	6,0
Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren/verksamhetens bruttokostnader	1,9	2,3	3,9
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	20	23	27
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens bruttokostnader	-21	-22	-23
Kassalikviditet	102	112	131
Primärkommunal skattesats (kr)	21,63	21,69	21,70
Borgensåtagande/verksamhetens bruttokostnader	49	50	49
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/verksamhetens bruttokostnader	-0,6	0,7	0,8

Tabell 5: Finansiella styrkor och svagheter hos kommunerna i Västra Götaland och Hallands län under 2021

Denna tabell försöker beskriva styrkor och svagheter hos de olika kommunerna utifrån perspektiven skattesats, resultatnivå samt kort och långsiktigt finansiellt handlingsutrymme. Modellen är subjektiv, men bygger på de kriterier kring god ekonomisk hushållning som har redovisats i analysen ovan. Tabellen ska ses som en beskrivning av finansiella förutsättningar i grova drag. Graderingen är gjord utifrån 2021 års räkenskaper.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde ¹⁾	Varken starkt eller svagt ¹⁾	Svagt värde ¹⁾
Skattesats 2021	21,30 kr eller lägre	21,31 till 21,70 kr	21,70 kr eller högre
För samtliga fem nyckeltal i denna tabell gäller att "ju högre upp i tabellen kommunen befinner sig desto starkare värde har kommunen på nyckeltalet".	Partille Varberg Mölnadal Laholm Härryda Lerum Halmstad Ulricehamn Falkenberg Göteborg Tibro Lidköping Mariestad	Borås Karlsborg Kungsbacka Alingsås Kungälv Hylte Skara Tranemo Mark Tanum Öckerö Essunga Hjo Bollebygd Skövde Vårgårda Stenungsund	Tjörn Töreboda Vara Ale Strömstad Herrljunga Falköping Grästorp Sotenäs Tidaholm Götene Uddevalle Vänersborg Svenljunga Färgelanda Trollhättan Lilla Edet Lysekil Åmål Gullspång Mellerud Orust Bengtstors Dals-Ed Munkedal
Exempelvis: Partille har den lägsta skatten bland de kommuner som ligger i kolumnen med starkt värde längst till vänster. Den placeras därför högst upp till vänster.			

¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde¹⁾	Varken starkt eller svagt¹⁾	Svagt värde¹⁾
Resultatnivå 2021 (Resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader)	2,0% eller starkare Lidköping Falkenberg Mölndal Falköping Kungälv Karlsborg Tibro Mariestad Lerum Gullspång Varberg Öckerö Härryda Grästorp Partille Mark Bollebygd Munkedal Skövde Töreboda Götene Herrljunga Vara Svenljunga Kungsbacka Tidaholm Tjörn Stenungsund Halmstad Hjo Strömstad Tranemo Tanum Dals-Ed Lilla Edet Vårgårda Göteborg Skara Ulricehamn Uddevalla Vänersborg Åmål Mellerud Essunga Orust Lysekil Trollhättan Sotenäs Borås Laholm Ale Bengtsfors Alingsås	1,99% till 1,0% Hylte Färgelanda	0,99% eller svagare
Långsiktig resultatnivå 2019–2021 (Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under 3 år/verksamhetens bruttokostnader)	2,0% eller starkare Lidköping Bollebygd Mölndal Munkedal Härryda Falköping Skövde Svenljunga Strömstad Tanum Kungälv Borås Tibro Karlsborg Halmstad Lilla Edet Kungsbacka Bengtsfors Varberg Öckerö Ale Herrljunga Partille Mellerud Göteborg Mark Lerum Mariestad Vara Lysekil Stenungsund Falkenberg Trollhättan Hjo Ulricehamn Laholm Alingsås Uddevalla Vänersborg Tidaholm Tjörn Tranemo Grästorp Vårgårda Götene Skara Orust Sotenäs	1,99% till 1,0% Dals-Ed Töreboda Gullspång Essunga Åmål Hylte	0,99% eller svagare Färgelanda

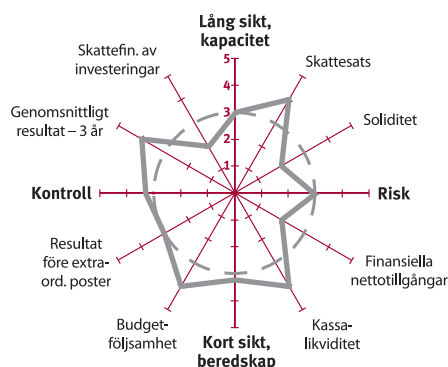
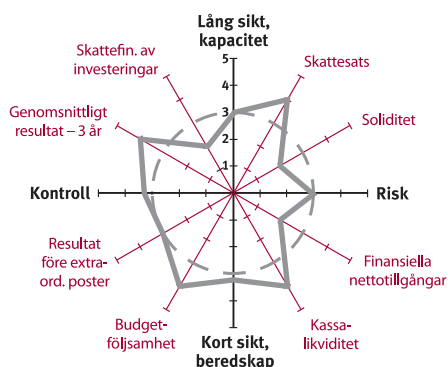
¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde ¹⁾	Varken starkt eller svagt ¹⁾	Svagt värde ¹⁾
Kortsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2021 (Kassalikviditet)	75% eller högre Lidköping Alingsås Mariestad Skövde Tibro Partille Halmstad Tjörn Sotenäs Öckerö Laholm Skara Ulricehamn Tranemo Götene Kungälv Bollebygd Lilla Edet Åmål Mellerud Mölndal Karlsborg	74,9% till 55% Färgelanda Munkedal Falköping Töreboda Hjo Stenungsund	54,99% eller lägre Göteborg Borås Varberg Uddevalla Vara Hylte
Långsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2021 (Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser)	30% eller högre Halmstad Mölndal Ulricehamn Mark Tibro Härryda Lidköping Herrljunga Sotenäs Götene Tidaholm Karlsborg Bollebygd Laholm Kungsbacka Ale Trollhättan Essunga Strömstad Partille Vara Skövde	29,99% till 0% Lerum Töreboda Vänersborg Munkedal Varberg Stenungsund Tranemo Borås Hjo Öckerö Bengtsfors Kungälv Dals-Ed Göteborg Falkenberg Falköping Grästorp Mellerud Alingsås Skara Tjörn Uddevalla Vårgårda Tanum Orust Svenljunga Åmål Hylte Lysekil Mariestad Lilla Edet	-0,1% eller svagare Färgelanda Gullspång

¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

Så tolkar du den finansiella profilen!

Den finansiella profil i form av ett så kallat spindeldiagram som används i denna rapport för att beskriva kommunens finansiella ställning, innehåller åtta olika nyckeltal och fyra viktiga finansiella perspektiv. Nedan görs en beskrivning av de olika delarna i profilen. De beskrivna delarna är markerade med rött. Profilen i exemplet är fingerad.

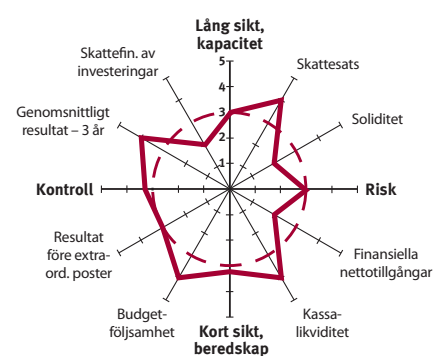
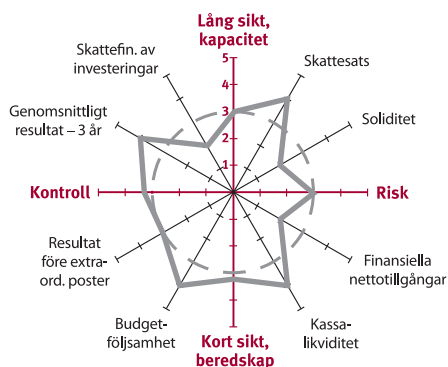

Åtta nyckeltal

Diagrammet innehåller åtta nyckeltal redovisade på åtta axlar. Nyckeltalen speglar olika dimensioner av den analyserade kommunens finansiella situation och utveckling. Vissa nyckeltal är relaterade till verksamhetens kostnader för att de skall kunna jämföras mellan olika kommuner. Nyckeltalen beskrivs på sidan 21.

Skalan

Skalan. Diagrammet har skalan 1–5. Poängskalan är relativ. I vår analys av kommunerna i Västra Götaland och Halland (55 st) fördelades poängen enligt följande: Kommunerna med de fem starkaste observationerna inom varje nyckeltal fick en femma, de elva följande en fyra, de 24 därpå en trea, de elva därefter en tvåa och de fem svagaste fick en etta. Poängen har således fördelats enligt en normalfördelningskurva.

Fyra axlar/perspektiv

Diagrammet innehåller fyra axlar som ska ge en samlad bedömning av fyra viktiga finansiella perspektiv. Varje perspektiv/axel är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast intill axeln. Samtliga fyra nyckeltal väger lika tungt i bedömningen. Exempelvis är Risk summan av nyckeltalen primärkommunal skatt, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet.

Poäng och genomsnitt

Den heldragna linjen visar de olika poäng som den analyserade kommunen har fått för varje enskilt nyckeltal resp. för de fyra sammanvägda axlarna. Den streckade ringen i mitten visar trean i den analyserade gruppen. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet i gruppen och omvänt. Den heldragna linjen redovisar den finansiella profilen för den analyserade kommunen.

Förklaringar av de fyra perspektiven och de finansiella nyckeltalen

De fyra perspektiven

Den finansiella profilen som redovisas i denna rapport innehåller fyra perspektiv som är viktiga ur ett övergripande finansiellt perspektiv. Dessa fyra är: Kontrollen över finansiella utvecklingen, långsiktig handlingsberedskap, riskförhållande och kortsiktig handlingsberedskap. Varje aspekt mäts via de fyra närmaste liggande nyckeltal i profilen. Detta innebär att varje nyckeltal i den finansiella profilen ingår i två perspektiv.

Långsiktig handlingsberedskap – Det första perspektivet handlar om att redovisa vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt i förhållande till övriga kommuner i grupperna. Alla perspektiv i profilen är relaterade till hur kommunen befinner sig i förhållande övriga kommuner i grupperna. I perspektivet ingår nyckeltalen skattesats, soliditet, skattefinansieringsgraden av investeringarna och ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren”.

Kortsiktig handlingsberedskap – Det andra perspektivet redovisar vilken finansiell motståndskraft kommunen har på kort sikt. Det närmaste 1–2 åren fokuseras. I perspektivet ingår nyckeltalen finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet och resultat före extraordinära poster.

Risikförhållande – Med tredje perspektivet risk avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. I perspektivet ingår nyckeltalen skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet.

Kontroll över det finansiella utvecklingen – med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur kommunen klarar av att kontrollera sitt finansiella resultat. I perspektivet ingår nyckeltalen budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, skattefinansieringsgraden av investeringarna och ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren”.

Finansiella nyckeltal

Här följer beskrivningar av de i texten och profilerna förekommande finansiella nyckeltalen.

Borgensåtagande – redovisar de borgensåtaganden som kommunen redovisar inom linjen. Borgensåtagandena divideras med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. Borgensåtagandena ingår inte i den finansiella profilen.

Budgetföljsamhet – nämndernas budgetavvikelse exklusive kommuncentrala finansiella poster som divideras med verksamhetens bruttokostnader. För att erhålla högsta betyg i profilen, skall budgetavvikelsen vara så liten som möjligt. Positiv budgetavvikelse medför dock minst en 3:a.

Finansiella nettotillgångar – omfattar alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt (omsättningstillgångar + långfristiga fordringar + långfristiga placeringar – kortfristiga och långfristiga skulder). Måttet divideras med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. Måttet speglar en tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmåttet och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medellång betalningsberedskap”.

Kassalikviditet – ett mått på hur god kommunens kortsiktiga betalningsberedskap är. Måttet räknas fram genom att likvida medel och kortfristiga fordringar divideras med kortfristiga skulder. Nyckeltalet innefattar inte lager och förråd.

Nettokostnadsandelen – visar hur stor andel av skatteintäkterna och de generella statsbidragen som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto. 100% innebär att skatteintäkter och generella statsbidrag precis täcker den löpande driften.

Investeringsvolym – Årets investeringar har ställts i förhållande till verksamhetens nettokostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna emellan.

Resultat före extraordinära poster – summan av kommunens samtliga intäkter och kostnader under året exklusive extraordinära poster (poster av engångskaraktär som uppgår till väsentligt belopp och inte har med den ordinarie verksamheten att göra). Resultatet har dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna göras mellan de analyserade kommunerna.

Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren – beskriver kommunens genomsnittliga resultat under de tre senaste åren. Resultatet har dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser mellan de analyserade kommunerna ska kunna göras.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna – beskriver hur stor andel av årets investeringar som kommunen kan finansiera med egna medel i form av återstående skatteintäkter. Egna medel räknas fram genom att resultatet före extraordinära poster tillförs årets avskrivningar. Kallas ibland självfinansieringsgrad.

Soliditet – eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme.

Finansiella profiler för Tanums kommun

Syftet med den här analysen är att redovisa var Tanums kommun befinner sig och hur kommunen har utvecklats finansiellt under 2019–2021 i förhållande till övriga kommuner i Västra Götaland och Hallands län. Detta görs i form av en finansiell profil, vars uppgift är att spegla starka och svaga sidor hos den granskade kommunen i förhållande till kommunerna i länen.

Vad är den finansiella profilen?

Utgångspunkten för analysen, som presenteras på de följande sidorna, är de finansiella profiler i form av polärddiagram som redovisas nedan på denna sida. De innehåller åtta finansiella nyckeltal och fyra perspektiv som är viktiga när en kommuns ekonomi analyseras. De åtta nyckeltalen är skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, det genomsnittliga resultatet under de tre senaste åren och skattefinansieringsgrad av investeringarna. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. En mer djuplodad förklaring av ”nyckeltal” och ”perspektiv” finns under avsnittet i denna rapport som förklarar den finansiella profilen.

Genom att ta fram finansiella profiler för Tanums kommun för 2019–2021 kan man på ett översiktligt sätt fastställa vilken finansiell utveckling och ställning kommunen hade i förhållande till övriga kommuner i länen under de tre granskade åren. Den finansiella profilen är relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en 5:a i profilen har man visserligen det starkaste värdet för nyckeltalet i det granskade länen, men värdet kan behöva förbättras för att nå till exempel god ekonomisk hushållning. Generellt gäller dock att om kommunen får en 4:a eller en 5:a för ett nyckeltal, är styrkan på nyckeltalet oftast tillfredsställande. Vill du veta mer om den finansiella profilen, finns ett särskilt avsnitt i denna rapport som förklarar profilens konstruktion och uppbyggnad.

Inledningsvis i denna analys analyseras hur de åtta nyckeltal som ingår i den finansiella profilen har utvecklats över tid både för Tanum och snittet i länen. Därefter följer en kortfattad analys av hur de fyra perspektiven i profilen har föränd-

rats för kommunen mellan 2019 och 2021. Till sist ges en avslutande kommentar till Tanums finansiella ställning och utveckling under de tre senaste åren.

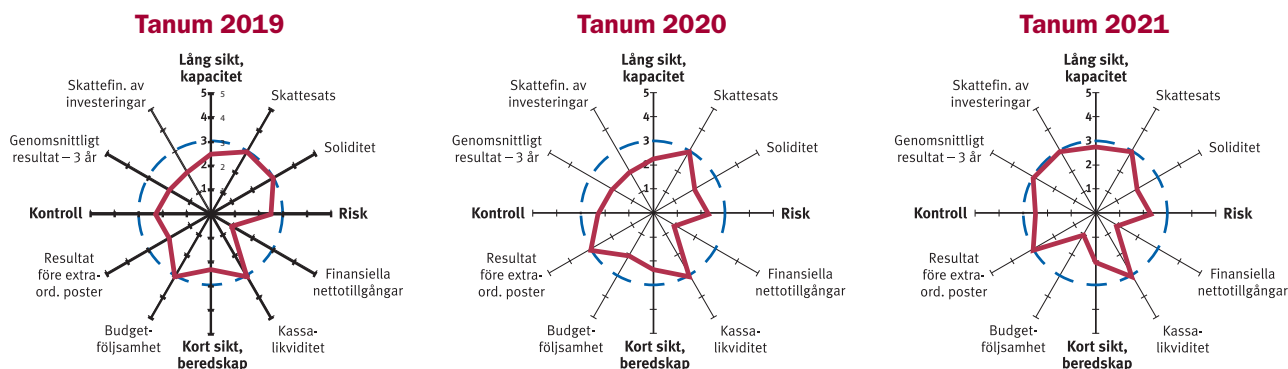
Finansiella nyckeltal under 2019–2021

Resultat före extraordinära poster

Kommuner ska sedan år 1992 bedriva sin verksamhet enligt god ekonomisk hushållning. En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv är att balansen mellan kommunens löpande intäkter och kostnader är god.

Ett mått på balansen mellan de löpande intäkterna och kostnaderna är resultat före extraordinära poster. Detta benämns också som resultat efter finansiella poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande till verksamhetens kostnader ligga mellan 2% och 3% över en längre tidsperiod. Med en sådan resultatnivå klarar en genomsnittlig kommun av att finansiera större delen av sina investeringar med skatteintäkter, vilket i sin tur leder till att kommunen kan behålla sin finansiella handlingsberedskap på kort och lång sikt. För expansiva kommuner med stor investeringsvolym bör resultatet i de flesta fall ligga på mellan 3% och 5% om kommunens finansiella handlingsutrymme ska behållas. För kommuner med befolkningsminskning kan det däremot räcka med 1–2% i resultat.

Tanum redovisade under 2019 ett resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader på 0,4%. Det förbättrades till 3,3% under 2020, för att under 2021 förbättras till 7,2%. Det innebär en förbättring under perioden med 6,8 procentenheter.

För kommunerna i länen uppgick motsvarande genomsnittligt resultat till 1,4% under 2019. Under 2020 förbättrades det till 4,1%, för att under 2021 förbättras till 6,0%. Det innebar en starkt resultatnivå med 4,6 procentenheter under perioden om åren 2019 och 2021 jämförs med varandra. Det är samma utveckling som syns i andra analyserade län i Sverige.

En viktig förklaring till det förbättrade resultatet mellan 2019 och 2021 var en oväntat snabb återhämtning av den svenska ekonomin med ökade skatteintäkter till följd. En annan viktig förklaring var att kommunerna erhöll statsbidrag för att hantera Covid-19. För många kommuner innebar också Covid-19 minskade kostnader inom ett antal verksamheter.

En sammanfattande slutsats är att Tanum uppvisade en starkare resultatutveckling mellan 2019 och 2021 och ett något högre resultat under 2021 jämfört med snittet i länen. Tanum redovisade under 2021 det 17:e starkaste resultatet i länen. Detta innebar en 3:a i den finansiella profilen, vilket var samma som under 2020. Under 2019 fick kommunen en 2:a.

Om de tre senaste årens resultat före extraordinära poster vägs ihop, redovisade Tanum ett resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader på 3,6% i genomsnitt per år. Detta var marginellt lägre än de 3,9% per år som snittet i länen uppgick till under samma period.

Ett genomsnittligt resultat för perioden på 3,6% för Tanum gav en 3:a i profilen under 2021, vilket var en förbättring jämfört med 2019 och 2020, när kommunen fick 2:or. Tanums genomsnittliga resultatnivå för de tre senaste åren bedöms uppfylla kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning för en kommun.

Investeringar

Investeringsvolymen ingår inte som nyckeltal i den finansiella profilen, men den är viktig att lyfta fram i analysen. Detta eftersom investeringarna till viss del förklarar utvecklingen för flera balansräkningsorienterade nyckeltal, som exempelvis soliditet och finansiella nettotillgångar. Dessa nyckeltal återfinns i profilen.

För att investeringsvolymen ska bli jämförbar mellan kommunerna i länen har investeringarna relaterats till verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun ligger numera under en längre period runt 9–10%, när det gäller detta nyckeltal. Variationerna mellan enskilda år är dock oftast stora, speciellt i mindre kommuner, där större investeringar kraftigt påverkar de enskilda åren. Nyckeltalet kan också påverkas om en kommun har mycket av sin investeringstygda verksamhet i bolagsform.

Relateras Tanums investeringar till verksamhetens nettokostnader framgår det att kommunen investerade för 27% under 2019 och för 24% under 2020. Under 2021 uppgick investeringsvolymen till 18%. Detta gav ett genomsnittligt värde för Tanum på 23% per år under perioden.

Den genomsnittliga investeringsvolymen i Västra Götaland och Hallands län var relativt hög under den granskade perioden. Relateras årets investeringar till verksamhetens

nettokostnader, redovisade länet ett genomsnitt på 12% under 2019 och 2020. Under 2021 sjönk den till 10%. Det innebär en genomsnittlig investeringsvolym på nästan 12% per år under perioden. Detta innebär att Tanum sammanlagt under de tre åren mellan 2019 och 2021 hade en investeringsvolym som var klart högre än snittet i länen.

En genomsnittlig investeringsvolym på 12% per år mellan 2019 och 2021 för kommunerna i Västra Götaland och Hallands län överensstämmer ganska väl med andra kommungrupper där finansiella profiler också har tagits fram. Det flesta grupper eller län ligger runt 10–12% per år, förutom förortskommuner och storstäder som i allmänhet ligger på en högre investeringsvolym, runt 12–14%.

Investeringsvolymen har ökat under de senaste åren i svenska kommuner och en förklaring till detta är att de större investeringar som gjordes under 1960- och 1970-talen i infrastruktur och lokaler nu måste ersättas. I många kommuner ökar också befolkningen, vilket kräver nya investeringar i skolor och äldreboende med mera.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna

När kommunens löpande driftverksamhet har finansierats, bör en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar. Detta mäts genom nyckeltalet ”skattefinansieringsgraden av investeringarna”. Redovisades ett värde för nyckeltalet på 100% eller mer, innebar det att kommunen kunde skattefinansiera samtliga investeringar som genomfördes under året. Detta stärker då kommunens finansiella handlingsutrymme. Allt över 100% kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller stärka kommunens likviditet.

Ett värde under 100% innebär att kommunen antingen måste använda sin likviditet och/eller via ökade skulder finansiera sina investeringar. Detta försvagar kommunens finansiella handlingsutrymme och innebär att framtida generationers konsumtionsutrymme påverkas. Det är dock viktigt att nyckeltalet studeras över en längre tidsperiod för få en sammanhållen bild av utvecklingen. Enskilda år kan påverkas av stora enskilda investeringar, speciellt i mindre kommuner.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna behöver inte alltid ligga över 100%, utan en lämplig nivå beror lite på vilket finansiellt handlingsutrymme kommunen har. Det finns ett antal kommuner med god finansiell kapacitet och de kan periodvis öka sin skuldsättning. För de flesta svenska kommuner krävs dock en god skattefinansieringsgrad av investeringarna, närmare 100%, så att inte skulderna ökar mer inför framtiden.

För länets kommuner uppgick den genomsnittliga skattefinansieringsgraden av årets investeringar till 57% under 2019. Under 2020 ökade den till 99%, för att öka ytterligare till 137% under 2021. Detta gav en genomsnittlig länskattefinansieringsgrad på 98% per år under de tre senaste åren. Detta innebar att kommunerna i genomsnitt kunde finansiera sina investeringar med skatteintäkter, vilket var positivt för länets genomsnittliga finansiella handlingsutrymme. Detta syns i nyckeltalen, soliditet och kassalikviditet, som förbättrades under perioden.

I jämförelse med länens snitt var Tanums skattefinansieringsgrad av investeringarna lägre under perioden. Den uppgick till 29% under 2019. Under 2020 ökade den till 47%, för att under 2021 öka till 99%. Detta gav ett genomsnitt på 58% per år.

Poängen för skattefinansieringsgraden av investeringarna har förbättrats från 2:or under 2019 och 2020 till en 3:a under 2021.

Soliditet inklusive pensionsavsättningar och löneskatt inom linjen

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. Detta ökar kommunens framtida finansiella handlingsutrymme. I denna rapport används ”soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt” för att få med de pensionsförpliktelser inklusive löneskatt som återfinns som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Detta mått ger en mer korrekt bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Tanum hade 2021 en soliditet som var lägre än genomsnittet i länen. Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt uppgick till 17% för Tanum, medan snittet i länen låg på 27%.

Mellan 2019 och 2021 uppvisade Tanum samma utvecklingsmässiga trend som snittet i länen. Kommunen redovisade en förbättrad soliditet med 3 procentenheter, från 14% till 17%, medan den genomsnittliga soliditeten i länen förbättrades med 7 procentenheter, från 20% till 27%. En viktig förklaring till ökningen i länen var, förutom en god

skattefinansieringsgrad av investeringarna, att soliditeten påverkades positivt av att pensionsförpliktelserna utanför balansräkningen sjönk under perioden.

Tanum hade 2021 den 11:e lägsta soliditeten i länen. Detta innebar en 2:a i den finansiella profilen, vilket var samma som under 2020, men försvagning jämfört med 2019, då kommunen fick en 3:a.

Kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. Det speglar relationen mellan kommunens omsättningstillgångar exklusive lager och kortfristiga skulder. Det är viktigt att kassalikviditeten analyseras tillsammans med soliditetens utveckling. En ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Nyckeltalet innefattar inte exploateringstillgångar och förråd som har bokförts som omsättningstillgångar.

Mellan 2019 och 2021 förbättrades Tanums kassalikviditet med 20 procentenheter från 73% till 93%. Den genomsnittliga kassalikviditeten bland kommunerna i länen förbättrades under perioden med 29 procentenheter från 102% till 131%. Detta innebar att likviditeten under perioden i Tanum utvecklades som snittet i länen men låg på en lägre nivå under 2021 om jämförelse görs med genomsnittet i länen.

Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100% för kassalikviditeten. Det innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. I kommunernas kortfristiga skulder ingår emellertid en semesterlöneskuld som utgör cirka 30–40% av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon

Finansiella nyckeltal

Nyckeltalen redovisas i procent om inget annat anges

	2019		2020		2021	
	Västra Götaland och Halland	Tanums kommun	Västra Götaland och Halland	Tanums kommun	Västra Götaland och Halland	Tanums kommun
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	94,3	91,4	91,1	88,1	90,3	83,2
Avskrivningar/skatteintäkter	4,5	7,1	4,5	6,9	4,9	7,5
Finansnetto/skatteintäkter	-0,5	0,9	-0,4	1,1	-2,2	0,8
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	98,3	99,5	95,2	96,1	93,0	91,5
Skattefinansieringsgrad av investeringar	57	29	99	47	137	99
Investeringar/verksamhetens nettokostnader	12	27	12	24	10	18
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader	1,4	0,4	4,1	3,3	6,0	7,2
Årets resultat/verksamhetens kostnader	1,6	0,4	4,1	3,3	6,0	7,2
Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren/verksamhetens kostnader	1,9	1,0	2,3	1,5	3,9	3,6
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	20	14	23	13	27	17
Primärkommunal skattesats (kr)	21,63	21,56	21,69	21,56	21,70	21,56
Kassalikviditet	102	73	112	80	131	93
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens kostnader	-21	-78	-22	-87	-23	-86
Borgensåtagande/verksamhetens kostnader	49	48	50	53	49	52
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/verksamhetens kostnader	-0,6	-0,9	0,7	-1,4	0,8	-2,4

större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. Detta innebär att en nivå på över 60% tryggar den kortsiktiga betalningsberedskapen för kommuner med ett normalt likviditetsflöde. Tanums nivå på 93% innebär att kommunen klarar av att finansiera oväntade finansiella utgifter på kort sikt utan att behöva låna och detta är en trygghet som är viktig för en kommun.

Tanums likviditetsutveckling och -nivå innebär att kommunen i den finansiella profilen under den granskade perioden låg på en 3:a under samtliga år.

Det är dock viktigt att kassalikviditeten studeras ihop med nyckeltalet soliditet, eftersom kassalikviditeten kan förbättras via upplåning. Detta stärker kommunens kortsiktiga betalningsberedskap, men försvagar samtidigt den långsiktiga betalningsberedskapen. För Tanum har både soliditet och kassalikviditet förbättrats under perioden.

Finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på 10 till 20 års sikt, nämligen långfristiga fordringar och placeringar, omsättningstillgångar samt kort- och långfristiga skulder. Nettot av dessa relateras sedan till verksamhetens kostnader för att det ska bli jämförbart mellan kommunerna emellan. Måttet är intressant, eftersom det speglar den finansiella handlingsberedskap som ligger någonstans mellan det kortsiktiga kassalikviditetsmålet och det långsiktiga soliditetsmålet. Till skillnad från många andra balansräkningsinriktade mått elimineras vidareutlåning inom koncernen i nyckeltalet, eftersom såväl fordrings- som skuldsidan inkluderas i måttet.

En kommun med goda finansiella nettotillgångar karaktäriseras ofta också av en god soliditet, men det finns också kommuner som har goda finansiella nettotillgångar även om soliditeten är mer genomsnittlig. Dessa utmärks då av att kommunen har en stor del av sina tillgångar i långfristiga fordringar och omsättningstillgångar. Kommuner som sålt delar av sina anläggningstillgångar inom koncernen utmärks oftast av goda finansiella nettotillgångar.

Kommuner med svaga finansiella nettotillgångar har på motsvarande sätt oftast också en svag soliditet, men det finns ett antal kommuner som har genomsnittlig soliditet även om kommunen uppvisar svaga finansiella nettotillgångar. Då gäller att de har en stor andel av sina tillgångar i bundna anläggningstillgångar.

Tanum försvagade under perioden sina finansiella nettotillgångar i relation till verksamhetens kostnader med 8 procentenheter från -78% till -86%. Nivån på måttet innebär att kommunens skulder överstiger kommunens finansiella tillgångar. Genomsnittet i länen för finansiella nettotillgångar i relation till verksamhetens kostnader försvagades med 2 procentenheter från -21% till -23%. Ställs detta mot Tanums utveckling innebär det att kommunens poäng för nyckeltalet har legat på en 1:a under hela perioden.

Skattesats

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner

i länen, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktsidan genom ett ökat skatteuttag. Det är samtidigt viktigt att klargöra att det redovisade betraktelsesättet är tämligen pragmatiskt och därmed kan ha begränsad betydelse i praktiken. Storleken på skatteuttaget är ju till stor del en ideologisk fråga.

Tanums skattesats låg 2021 på 21,56 kronor. Det var 14 öre lägre än genomsnittet bland Västra Götaland och Hallands läns kommuner, vilket uppgick till 21,70 kronor. Tanum hade 2021 den 23:e lägsta skatten i länen. Detta innebar att kommunen fick en 3:a i den finansiella profilen, vilket var samma som under 2020 och under 2019.

Den genomsnittliga skattesatsen i länen ökade under perioden mellan 2019 till 2021 med 7 öre från 21,63 kronor till 21,70 kronor på grund av skattehöjningar i Falköping, Grästorp, Mark, Mölndal, Skara, Skövde, Trollhättan, Töreboda, Vårgårda och Öckerö. Skattesänkningar gjordes i Orust och Svenljunga.

Skatten varierade under 2021 mellan 19,96 kronor och 23,63 kronor i de olika kommunerna. Lägst primärkommunal skatt hade Partille med 19,96 kronor följt av Varberg med 20,33 kronor. Högst skatt hade Munkedal med 23,63 kronor och Dals-Ed med 23,21 kronor.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamheten är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Forskning visar att ju lägre budgetavvikelse kommunen redovisar, desto större möjlighet har organisationen att kontrollera sin ekonomi.

När det gäller budgetföljsamhet, mäts den i driftsredovisningen mot ”nämndernas resultat exklusive centralt redovisade verksamhetsrelaterade finansiella poster. Avvikelsen ställs sedan i relation till verksamhetens kostnader för att det ska gå att jämföra kommunerna i länen. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. En avvikelse på plus eller minus 1% utgör normalt inga större problem, utan det är stora negativa budgetavvikelser på nämndnivå som bör undvikas.

Den genomsnittliga budgetavvikelsen i länen blev alltmer positiv under perioden. Relateras budgetavvikelsen till verksamhetens bruttokostnader uppgick avvikelsen till -0,6% under 2019, för att förbättras till 0,7% under 2020. Under 2021 noterades en positiv budgetavvikelse på 0,8%.

Under 2019 redovisade 64% kommunerna en negativ budgetavvikelse, vilket ska jämföras med 27% av kommunerna under 2021. Detta betyder att budgetföljsamheten förbättrades bland lärens kommuner i takt med ett förbättrat resultat.

För Tanum har budgetavvikelsen försvagats under den granskade perioden. Under 2019 uppgick avvikelsen till -0,9% och under 2020 låg den på -1,4%. Under 2021 redovisades en avvikelse på -2,4%.

Poängen för budgetföljsamhet har för Tanum under perioden försvagats från en 3:a under 2019 till en 1:a under 2021 i den finansiella profilen.

Den finansiella profilens utveckling 2019–2021

Den finansiella profilen innehåller, förutom åtta nyckeltal, också fyra perspektiv som var för sig är viktiga när en kommuns finansiella ställning och utveckling analyseras. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Perspektivens poäng utgörs av genomsnittspoängen av de fyra nyckeltalen som är placerade närmast perspektivet i den finansiella profilen. Det innebär att varje nyckeltal i profilen ingår i två olika perspektiv.

Tanums finansiella profil visade att kommunen under 2021 låg under genomsnittet för samtliga fyra perspektiv i den finansiella profilen. Det var kort- och långsiktig handlingsberedskap, riskhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen.

Kommunens poäng för två perspektiven, långsiktig handlingsberedskap och kontroll över den finansiella utvecklingen, förbättrades under perioden. De övriga två perspektiven, kortsiktig handlingsberedskap och riskförhållande, försvagades något under perioden.

Förklaringen till ovanstående förändringar var att poängen för de tre nyckeltalen; resultat före extraordinära poster, genomsnittligt resultat under de tre senaste åren, skattefinansieringsgrad av investeringarna, förbättrades under perioden.

Poängen försvagades däremot för två av nyckeltalen, budgetföljsamhet och soliditet, under perioden.

De resterande tre nyckeltalen; skattesats, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet, förblev poängmässigt oförändrade om 2019 och 2021 jämförs.

Sammanfattningsvis kan konstateras att Tanum finansiella utveckling under den studerade treårsperioden resulterade i en något förbättrad finansiell profil. Detta innebär att Tanum, utifrån profilen, hade ett lite starkare utgångsläge vid utgången av 2021 än vid utgången för 2019, om jämförelse görs med den genomsnittliga utvecklingen i länen.

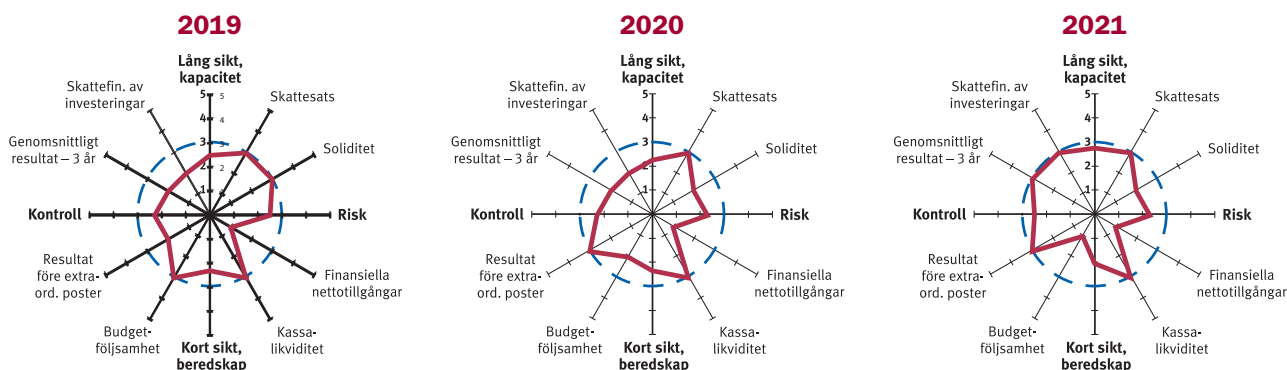
Avslutande kommentar

För andra året i rad är det samlade finansiella resultatet för kommuner och regioner rekordstort. Det beror bland annat på en oväntat snabb återhämtning av den svenska ekonomin med ökade skatteintäkter till följd. Andra bidragande orsaker till det höga resultatet, var en god finansiell avkastning på placeringar och låga räntor på räntebärande skulder. Vidare har kommunernas resultat påverkats positivt av riktade statsbidrag för att hantera Covid-19. Därtill har också försäljningar av anläggningstillgångar och exploateringstillgångar påverkat resultatet positivt under året. Dessutom ska till detta läggas, att det till följd av pandemin har varit en lägre efterfrågan av vissa kommunala tjänster, vilket har lett till reducerade kostnader i flera verksamheter. De många posterna av jämförelsestörande engångskaraktär har inneburit att de har blivit ännu viktigare att analysera sektorn och inte minst enskilda kommuners ekonomi.

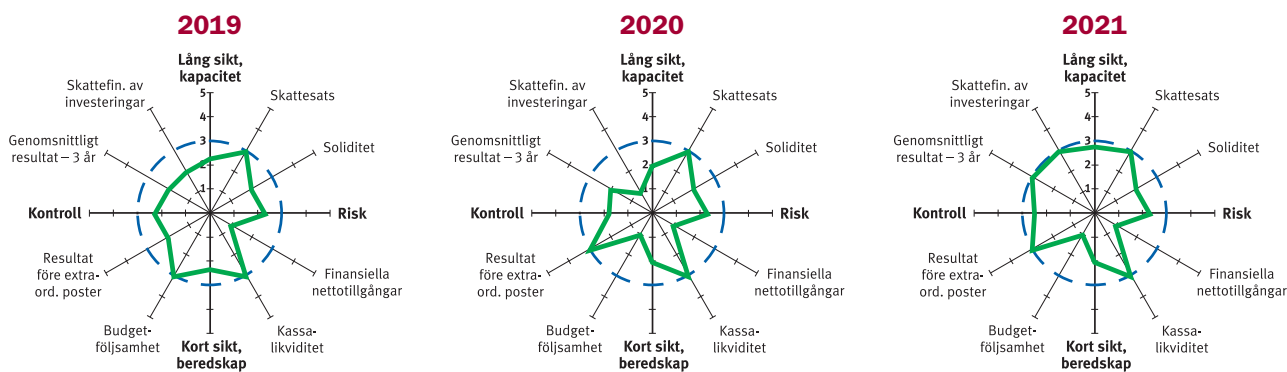
Tanum har ett lite ansträngt, men stabilt kontrollerat finansiellt läge med ett tillfredställande underliggande löpande resultat. Resultatnivån exklusive jämförelsestörande engångsposter bör de närmaste åren uppgå till minst 2–3% i förhållande till verksamhetens kostnader för att möta förväntade framtida utmaningar. Trots de två senaste åren goda resultatnivåer är det nämligen av största vikt att Tanum fortsätter med att arbeta med att skapa och bibehålla ett stabilt finansiellt utrymme, eftersom de närmaste åren fortfarande förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar, arbetskraftsbrist och ökade verksamhetsbehov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka snabbare än tidigare. Prognoser framöver visar att skatteunderlagets tillväxt inte räcker för att möta uppräknade kostnadsdrivande faktorer. En viktig del för att minimera skattehöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra goda analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter.

Finansiella profiler för Tanums kommun...

...i förhållande till Västra Götaland och Hallands län

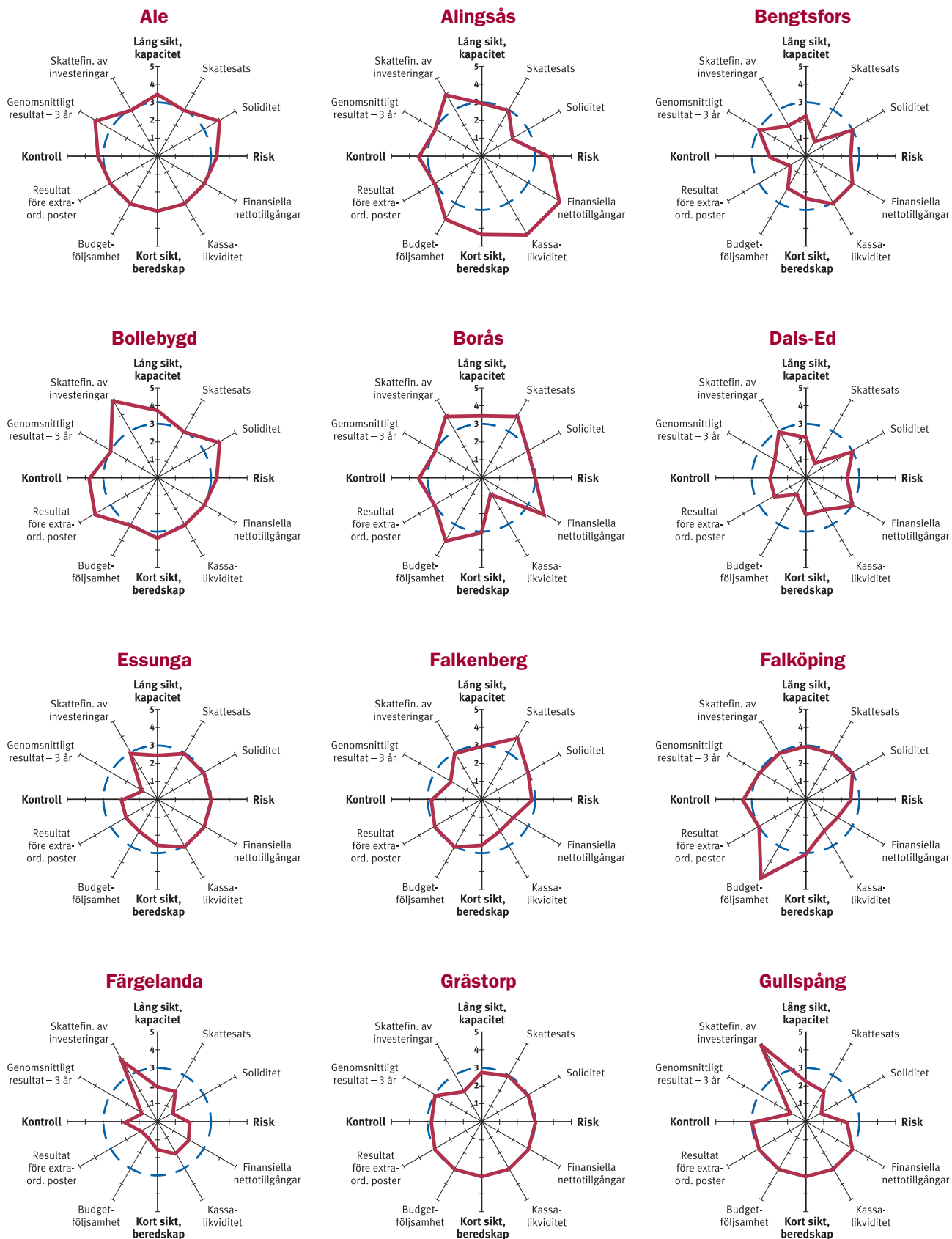

...i förhållande till riket

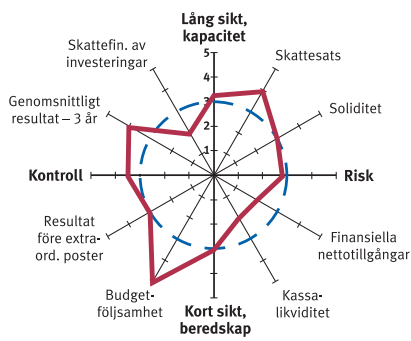

Finansiella profiler 2021

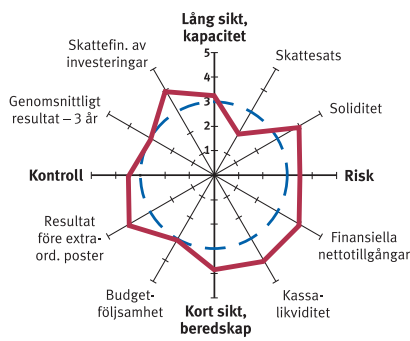
Kommunerna i Västra Götaland och Hallands län

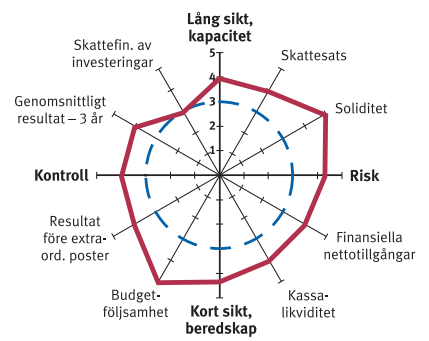
Göteborg

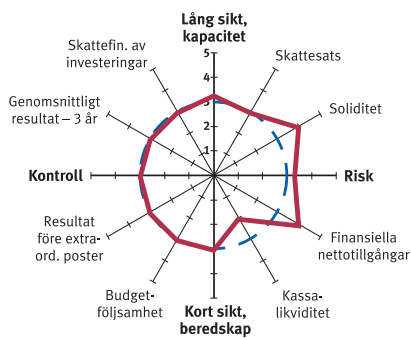
Götene

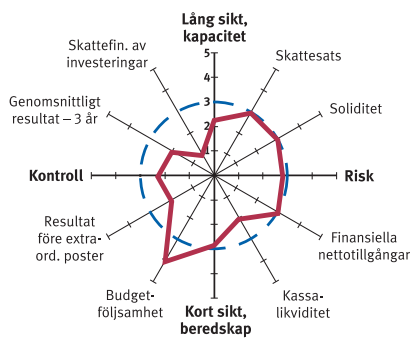
Halmstad

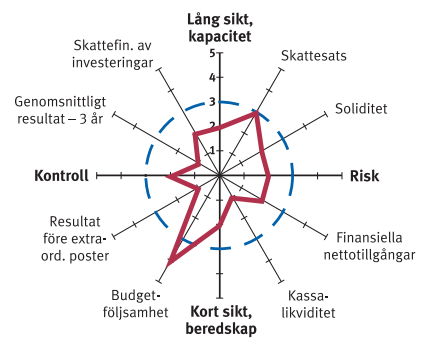
Herrljunga

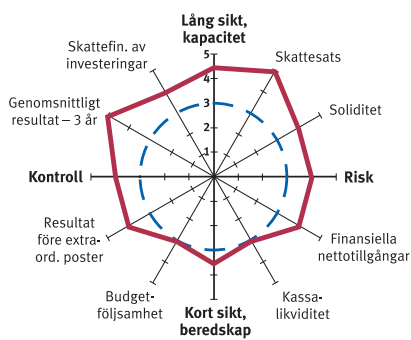
Hjo

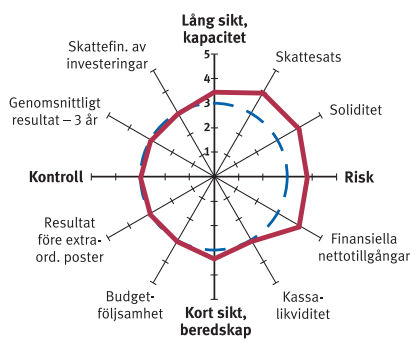
Hylte

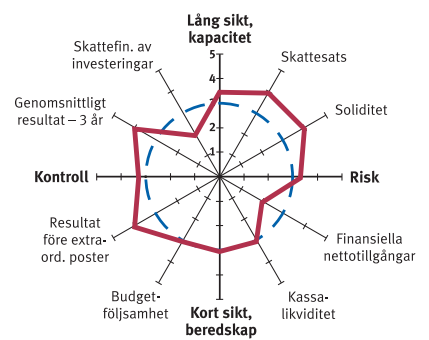
Härryda

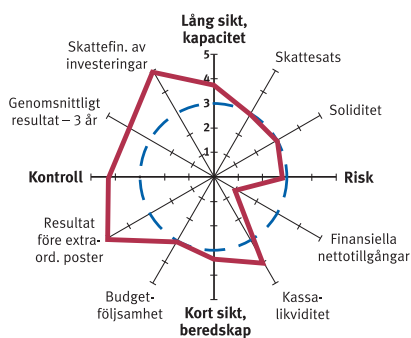
Karlsborg

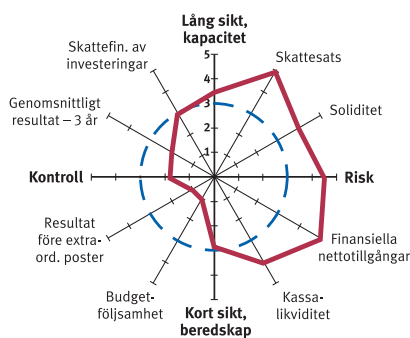
Kungsbacka

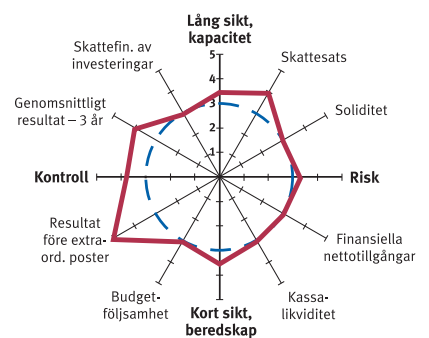
Kungälv

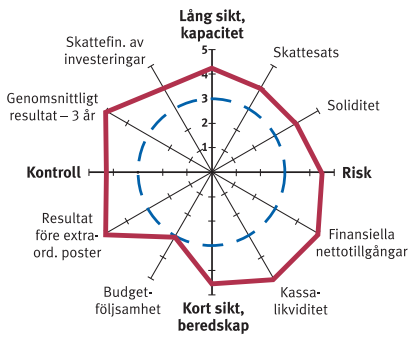
Laholm

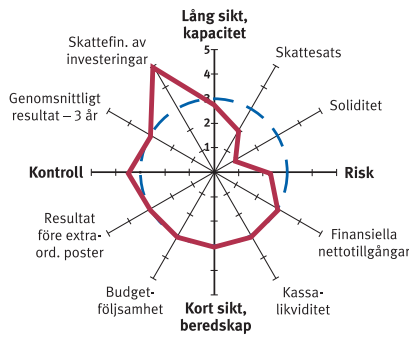
Lerum

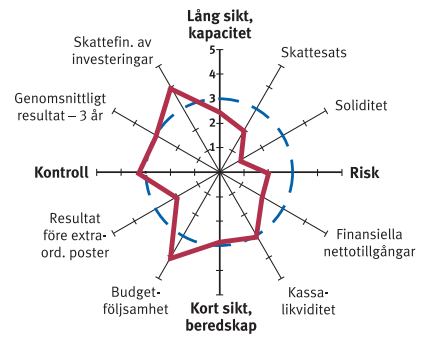
Lidköping

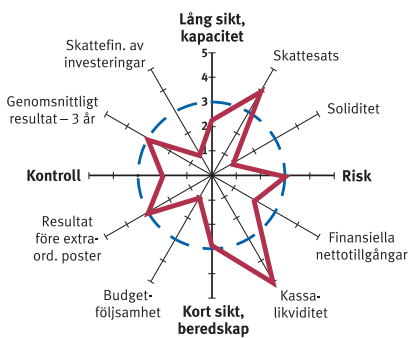
Lilla Edet

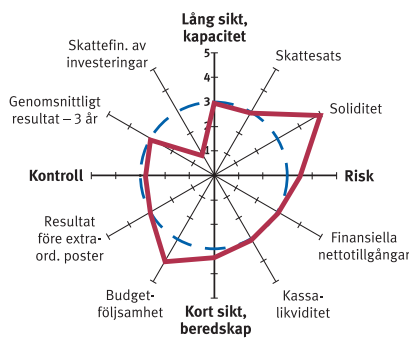
Lysekil

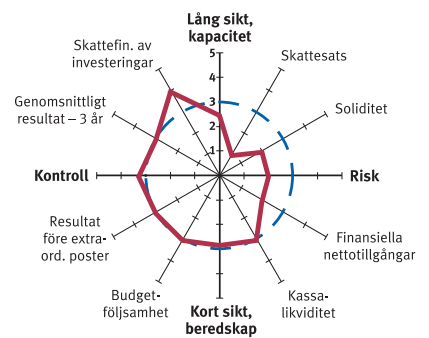
Mariestad

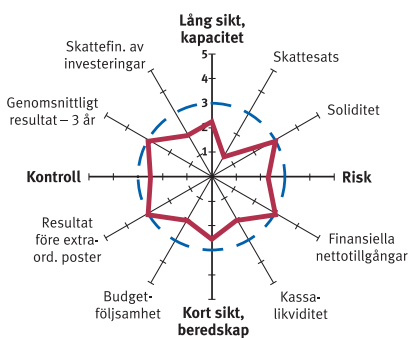
Mark

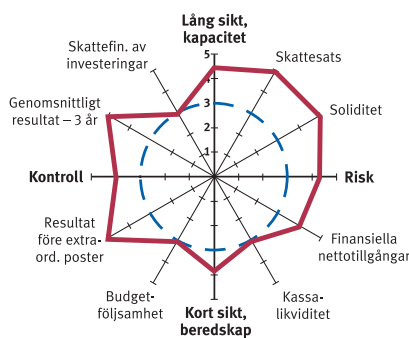
Mellerud

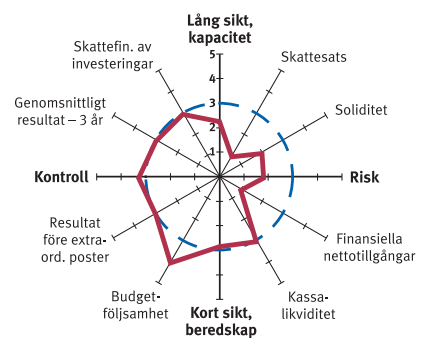
Munkedal

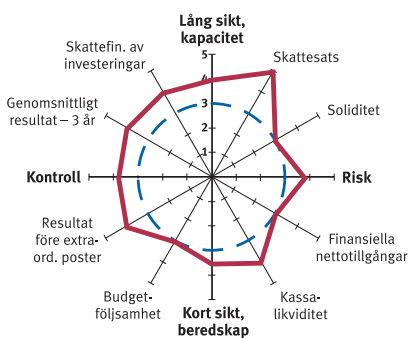
Möndal

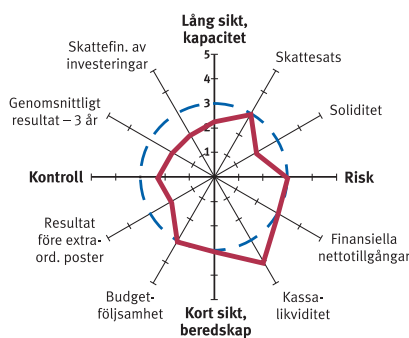
Orust

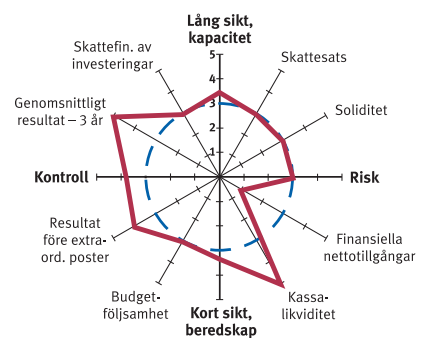
Partille

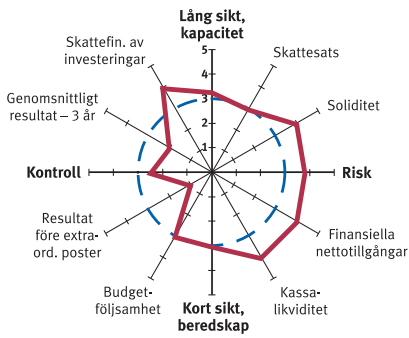
Skara

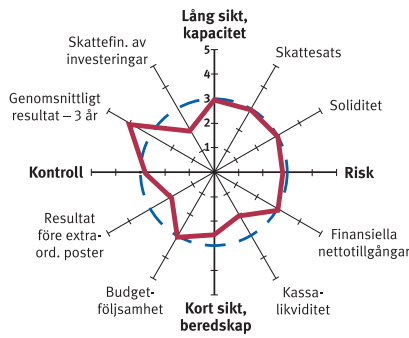
Skövde

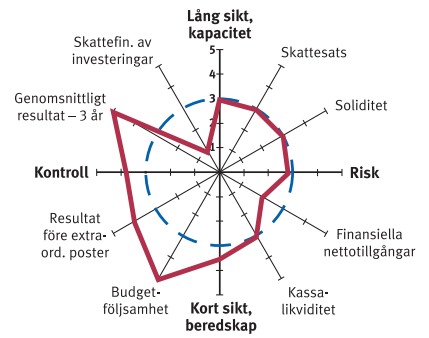
Sotenäs

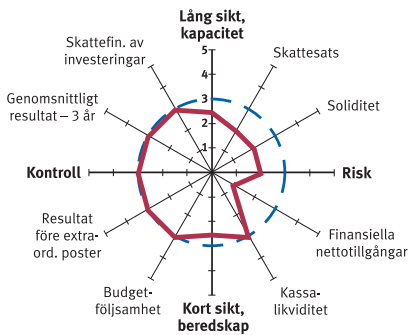
Stenungsund

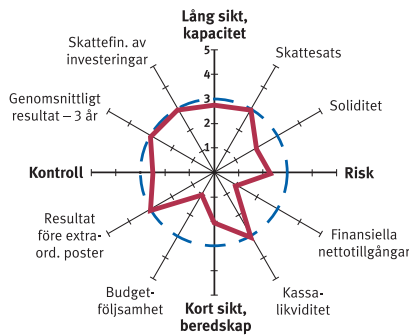
Strömstad

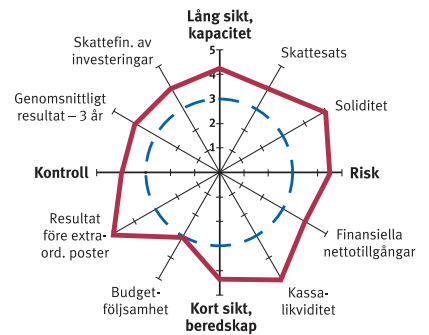
Svenljunga

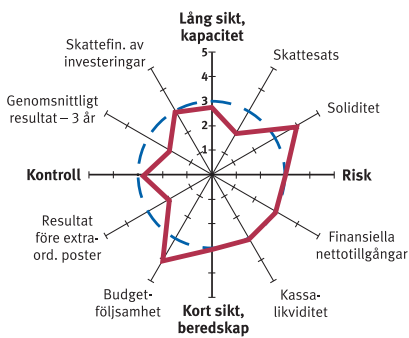
Tanum

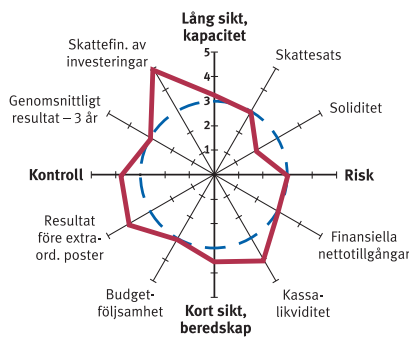
Tibro

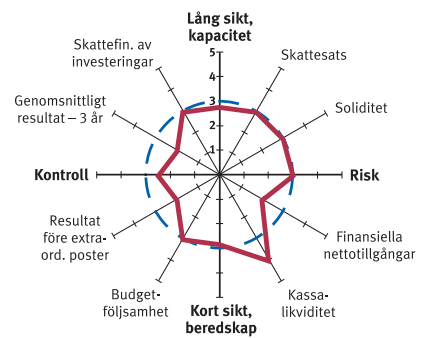
Tidaholm

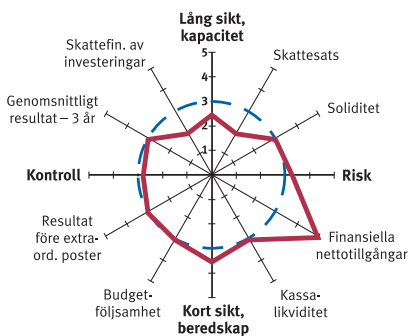
Tjörn

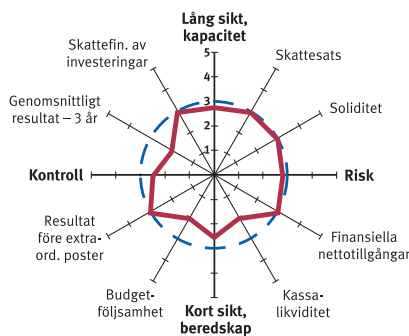
Tranemo

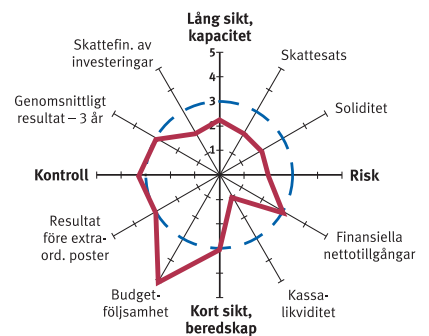
Trollhättan

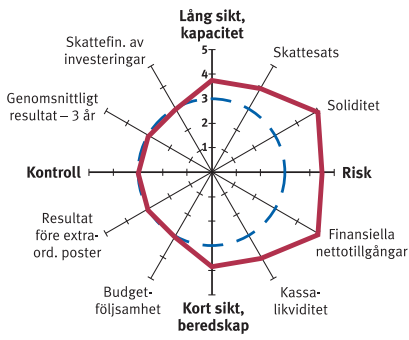
Töreboda

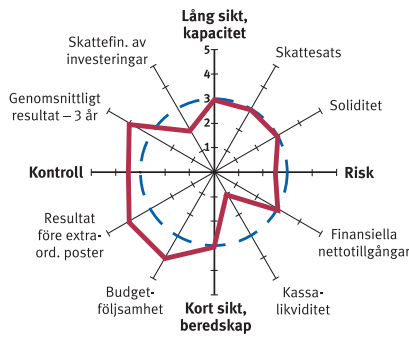
Uddevalla

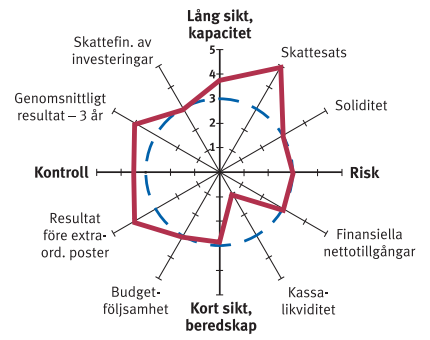
Ulricehamn

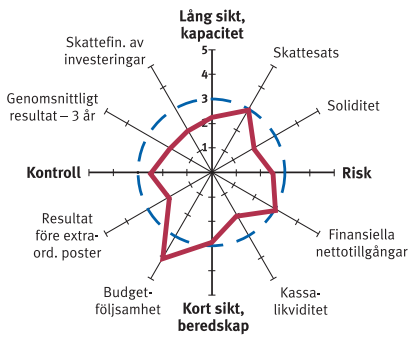
Vara

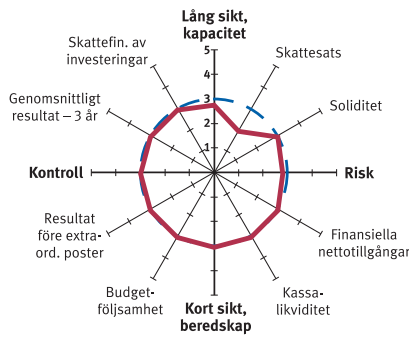
Varberg

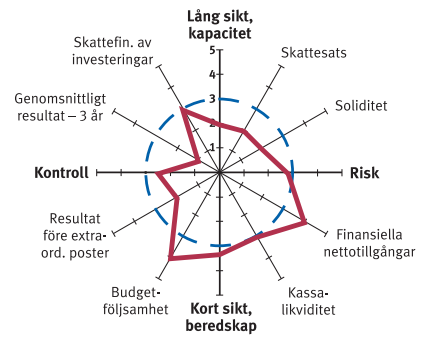
Vårgårda

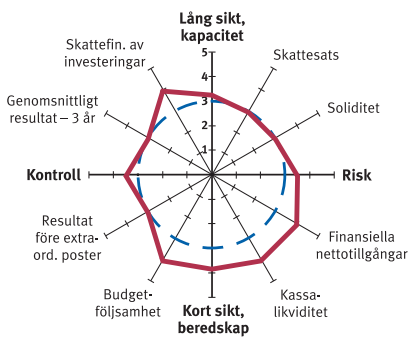
Vänersborg

Åmål

Öckerö

Finansiella nyckeltal 2021

Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader (%)	
Ale	5,6
Alingsås	5,5
Bengtstorsfors	2,0
Bollebygd	8,7
Borås	5,7
Dals-Ed	3,7
Essunga	2,4
Falkenberg	5,1
Falköping	5,1
Färgelanda	0,7
Grästorp	4,6
Gullspång	4,8
Göteborg	6,2
Götene	7,8
Halmstad	7,4
Herrljunga	4,1
Hjo	3,8
Hylte	1,8
Härryda	9,6
Karlsborg	4,9
Kungsbacka	7,6
Kungälv	12,3
Laholm	2,2
Lerum	10,1
Lidköping	24,7
Lilla Edet	7,0
Lysekil	2,4
Mariestad	4,9
Mark	4,2
Mellerud	6,1
Munkedal	4,2
Mölnadal	13,2
Orust	6,0
Partille	9,5
Skara	2,9
Skövde	8,3
Sotenäs	2,3
Stenungsund	3,9
Strömstad	7,4
Svenljunga	4,1
Tanum	7,2
Tibro	12,0
Tidaholm	4,0
Tjörn	7,6
Tranemo	3,8
Trollhättan	6,0
Töreboda	4,2
Uddevalla	4,9
Ulricehamn	6,2
Vara	7,7
Varberg	9,7
Värgårda	3,5
Vänersborg	6,2
Åmål	2,6
Öckerö	4,7
Medel	6,0

Resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren/ verksamhetens kostnader tre senaste åren (%)	
Ale	5,4
Alingsås	4,3
Bengtstorsfors	3,0
Bollebygd	4,0
Borås	3,5
Dals-Ed	1,6
Essunga	1,3
Falkenberg	2,5
Falköping	3,7
Färgelanda	-1,7
Grästorp	4,1
Gullspång	1,4
Göteborg	5,3
Götene	4,1
Halmstad	6,1
Herrljunga	2,9
Hjo	2,3
Hylte	0,9
Härryda	7,1
Karlsborg	3,3
Kungsbacka	5,9
Kungälv	6,5
Laholm	2,3
Lerum	5,2
Lidköping	11,4
Lilla Edet	3,2
Lysekil	2,6
Mariestad	2,7
Mark	2,8
Mellerud	2,9
Munkedal	3,8
Mölnadal	9,6
Orust	4,1
Partille	5,4
Skara	2,0
Skövde	6,8
Sotenäs	2,0
Stenungsund	4,6
Strömstad	6,6
Svenljunga	3,6
Tanum	3,6
Tibro	6,5
Tidaholm	2,2
Tjörn	4,2
Tranemo	2,2
Trollhättan	4,6
Töreboda	1,5
Uddevalla	3,1
Ulricehamn	4,5
Vara	5,0
Varberg	5,5
Värgårda	2,1
Vänersborg	4,3
Åmål	1,2
Öckerö	3,0
Medel	3,9

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna (%)	
Ale	105
Alingsås	169
Bengtsfors	98
Bollebygd	292
Borås	123
Dals-Ed	103
Essunga	113
Falkenberg	99
Falköping	128
Färgelanda	185
Grästorps	93
Gullspång	269
Göteborg	90
Götene	193
Halmstad	126
Herrljunga	100
Hjo	64
Hylte	81
Härryda	163
Karlsborg	113
Kungsbacka	96
Kungälv	249
Laholm	131
Lerum	128
Lidköping	211
Lilla Edet	250
Lysekil	196
Mariestad	74
Mark	59
Mellerud	163
Munkedal	81
Mölnadal	103
Orust	126
Partille	243
Skara	77
Skövde	115
Sotenäs	169
Stenungsund	77
Strömstad	71
Svenljunga	162
Tanum	99
Tibro	228
Tidaholm	126
Tjörn	245
Tranemo	116
Trollhättan	88
Töreboda	155
Uddevalla	57
Ulricehamn	156
Vara	81
Varberg	142
Vårgårda	90
Vänersborg	101
Åmål	154
Öckerö	205
Medel	137

Investeringar/verksamhetens nettokostnader (%)	
Ale	12
Alingsås	6
Bengtsfors	7
Bollebygd	5
Borås	10
Dals-Ed	9
Essunga	6
Falkenberg	12
Falköping	10
Färgelanda	2
Grästorps	11
Gullspång	4
Göteborg	16
Götene	7
Halmstad	13
Herrljunga	11
Hjo	14
Hylte	11
Härryda	11
Karlsborg	8
Kungsbacka	17
Kungälv	9
Laholm	5
Lerum	13
Lidköping	19
Lilla Edet	4
Lysekil	5
Mariestad	16
Mark	16
Mellerud	8
Munkedal	11
Mölnadal	24
Orust	11
Partille	6
Skara	11
Skövde	16
Sotenäs	6
Stenungsund	13
Strömstad	23
Svenljunga	10
Tanum	18
Tibro	8
Tidaholm	8
Tjörn	6
Tranemo	10
Trollhättan	10
Töreboda	6
Uddevalla	12
Ulricehamn	8
Vara	19
Varberg	13
Vårgårda	10
Vänersborg	12
Åmål	4
Öckerö	5
Medel	10

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser (%)	
Ale	34
Alingsås	19
Bengtstors	23
Bollebygd	37
Borås	25
Dals-Ed	22
Essunga	33
Falkenberg	20
Falköping	20
Färgelanda	-7
Grästorp	20
Gullspång	-7
Göteborg	21
Götene	41
Halmstad	63
Herrljunga	42
Hjo	25
Hylte	7
Härryda	44
Karlsborg	38
Kungsbacka	36
Kungälv	23
Laholm	37
Lerum	29
Lidköping	44
Lilla Edet	2
Lysekil	5
Mariestad	4
Mark	45
Mellerud	20
Munkedal	27
Mölnadal	54
Orust	13
Partille	31
Skara	19
Skövde	30
Sotenäs	42
Stenungsund	26
Strömstad	32
Svenljunga	13
Tanum	17
Tibro	45
Tidaholm	41
Tjörn	19
Tranemo	26
Trollhättan	34
Töreboda	29
Uddevalla	18
Ulricehamn	46
Vara	31
Varberg	27
Vårgårda	18
Vänersborg	28
Åmål	10
Öckerö	24
Medel	27

Kassalikviditet (%)	
Ale	85
Alingsås	435
Bengtstors	81
Bollebygd	111
Borås	57
Dals-Ed	76
Essunga	82
Falkenberg	78
Falköping	66
Färgelanda	71
Grästorp	103
Gullspång	95
Göteborg	58
Götene	119
Halmstad	183
Herrljunga	76
Hjo	60
Hylte	34
Härryda	84
Karlsborg	105
Kungsbacka	83
Kungälv	112
Laholm	144
Lerum	99
Lidköping	986
Lilla Edet	109
Lysekil	81
Mariestad	339
Mark	86
Mellerud	108
Munkedal	68
Mölnadal	108
Orust	95
Partille	244
Skara	139
Skövde	337
Sotenäs	161
Stenungsund	60
Strömstad	95
Svenljunga	101
Tanum	93
Tibro	294
Tidaholm	79
Tjörn	163
Tranemo	122
Trollhättan	87
Töreboda	62
Uddevalla	44
Ulricehamn	125
Vara	38
Varberg	51
Vårgårda	79
Vänersborg	81
Åmål	109
Öckerö	161
Medel	131

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Finansiella nettotillgångar (%)	
Ale	-20
Alingsås	32
Bengtsfors	-34
Bollebygd	-9
Borås	3
Dals-Ed	-34
Essunga	-4
Falkenberg	-40
Falköping	-52
Färgelanda	-41
Grästorps	-36
Gullspång	-25
Göteborg	-41
Götene	5
Halmstad	6
Herrljunga	9
Hjo	-36
Hylte	-40
Härryda	-2
Karlsborg	0
Kungsbacka	-41
Kungälv	-61
Laholm	17
Lerum	-36
Lidköping	52
Lilla Edet	-21
Lysekil	-38
Mariestad	-55
Mark	-12
Mellerud	-43
Munkedal	-12
Mölndal	0
Orust	-61
Partille	-34
Skara	-20
Skövde	-59
Sotenäs	7
Stenungsund	-33
Strömstad	-45
Svenljunga	-125
Tanum	-86
Tibro	12
Tidaholm	-23
Tjörn	-27
Tranemo	-38
Trollhättan	30
Töreboda	-12
Uddevalla	-25
Ulricehamn	14
Vara	-22
Varberg	-30
Vårgårda	-37
Vänersborg	-24
Åmål	1
Öckerö	3
Medel	-23

Skattesats (kr)	
Ale	21,87
Alingsås	21,36
Bengtsfors	22,92
Bollebygd	21,59
Borås	21,31
Dals-Ed	23,21
Essunga	21,57
Falkenberg	21,10
Falköping	21,95
Färgelanda	22,26
Grästorps	21,99
Gullspång	22,49
Göteborg	21,12
Götene	22,12
Halmstad	20,98
Herrljunga	21,94
Hjo	21,57
Hylte	21,45
Härryda	20,62
Karlsborg	21,32
Kungsbacka	21,33
Kungälv	21,44
Laholm	20,58
Lerum	20,65
Lidköping	21,26
Lilla Edet	22,37
Lysekil	22,46
Mariestad	21,26
Mark	21,51
Mellerud	22,60
Munkedal	23,63
Mölndal	20,51
Orust	22,86
Partille	19,96
Skara	21,50
Skövde	21,61
Sotenäs	21,99
Stenungsund	21,64
Strömstad	21,91
Svenljunga	22,25
Tanum	21,56
Tibro	21,21
Tidaholm	22,07
Tjörn	21,71
Tranemo	21,50
Trollhättan	22,36
Töreboda	21,72
Uddevalla	22,16
Ulricehamn	21,05
Vara	21,77
Varberg	20,33
Vårgårda	21,61
Vänersborg	22,21
Åmål	22,46
Öckerö	21,56
Medel	21,70

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader i relation till verksamhetens bruttokostnader (%)	
Ale	1,3
Alingsås	0,7
Bengtsfors	-0,7
Bollebygd	3,6
Borås	0,8
Dals-Ed	-1,9
Essunga	-0,8
Falkenberg	0,8
Falköping	-0,1
Färgelanda	-3,6
Grästorps	1,1
Gullspång	1,3
Göteborg	0,2
Götene	3,1
Halmstad	0,2
Herrljunga	1,8
Hjo	-0,2
Hylte	-0,3
Härryda	4,5
Karlsborg	1,4
Kungsbacka	2,7
Kungälv	2,4
Laholm	-2,0
Lerum	3,1
Lidköping	1,9
Lilla Edet	1,9
Lysekil	-0,5
Mariestad	-1,3
Mark	0,7
Mellerud	0,2
Munkedal	-0,8
Mölnadal	1,9
Orust	0,7
Partille	2
Skara	1,5
Skövde	2,4
Sotenäs	0,8
Stenungsund	0,9
Strömstad	0,1
Svenljunga	1,2
Tanum	-2,4
Tibro	1,7
Tidaholm	0,5
Tjörn	4,2
Tranemo	0,9
Trollhättan	2,5
Töreboda	-0,7
Uddevalla	0,2
Ulricehamn	1,2
Vara	0,5
Varberg	1,4
Vårgårda	0,3
Vänersborg	2,2
Åmål	-0,2
Öckerö	0,6
Medel	0,8

Samtliga nyckeltal förklaras på sidan 21.

Koncernanalys av Tanums kommunkoncern

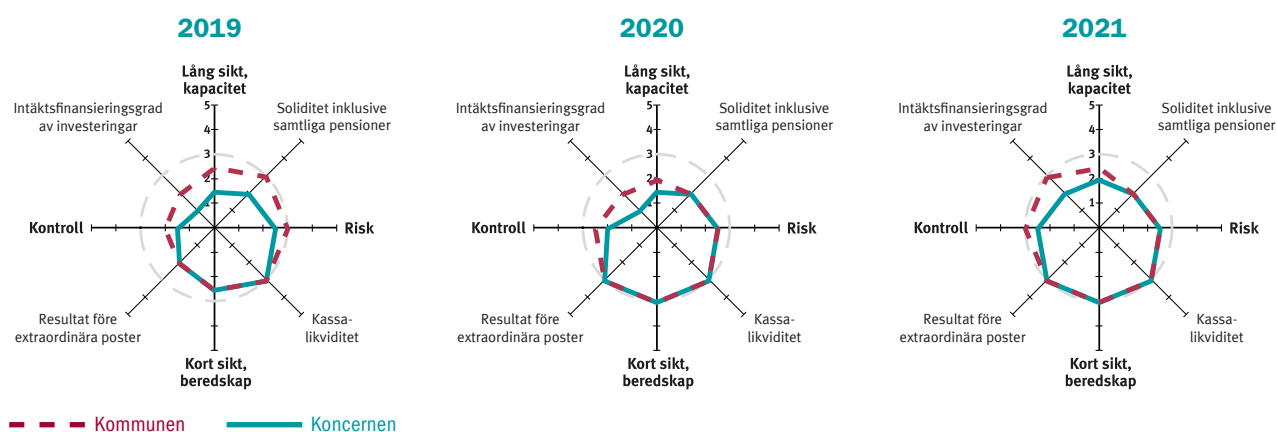
Denna analys syftar till att kortfattat beskriva de finansiella förutsättningarna som finns för Tanums kommunkoncern i förhållande till övriga kommunkoncerner i Västra Götaland och Halland. Detta görs genom att fyra viktiga nyckeltal jämförs för kommun och koncern för Tanum mot genomsnittet för kommuner och koncerner i länen. Dessa redovisas i tabellform och poängsätts i den finansiella profilen enligt den modell som tidigare har använts i rapporten.

Finansiella nyckeltal för kommun och koncern

Nyckeltal (procent)	Nivå på måttet i Tanum 2020	Snittet i länet 2020	Nivå på måttet i Tanum 2021	Snittet i länet 2021	Differens mot länets snitt
Långsiktig kapacitet/Risk					
Soliditet* för kommun	13	23	17	27	-10
Soliditet* för koncern	11	21	13	23	-10
Kortsiktig beredskap/Risk					
Kassalikviditet för kommun	80	111	93	131	-38
Kassalikviditet för koncern	97	92	103	97	6
Kortsiktig beredskap/Kontroll					
Resultat före extraordinära poster / verksamhetens kostnader för kommun	3,3	4,1	7,2	6,0	1,2
Resultat före extraordinära poster / verksamhetens kostnader för koncern	3,4	4,6	6,1	6,6	-0,5
Långsiktig kapacitet/Kontroll					
Skattefinansieringsgrad av investeringar i kommun	47	99	99	137	-38
Intäktsfinansieringsgrad av investeringar i koncern	39	78	66	104	-38

* Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser

För definitioner se nästa sida.

Tanums koncernens finansiella förutsättningar utifrån den finansiella profilen

1. Soliditet

Tanums koncern har en lägre soliditet jämfört med snittet i länen. Koncernen redovisade 2020 ett värde på 11%, vilket förbättrades till 13% under 2021. Detta var 10 procentenheter lägre än snittet i länen som uppgick till 23%. Detta gav 2021 en 2:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Tanum på en 2:a.

3. Resultat före extraordinära poster

Tanums koncern redovisade under 2021 ett något lägre resultat jämfört med snittet i länen. Koncernen redovisade 2020 ett värde 3,4%, vilket förbättrades till 6,1% under 2021. Detta var 0,5 procentenheter lägre än snittet i länen som uppgick till 6,6%. Detta gav en 3:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Tanum på en 3:a.

2. Kassalikviditet

Tanums koncern har en något högre kassalikviditet jämfört med snittet i länen. Koncernen redovisade 2020 ett värde på 97%, vilket förbättrades till 103% under 2021. Detta var 6 procentenheter högre än snittet i länen som uppgick till 97%. Detta gav en 3:a för koncernen i den finansiella profilen. För kommunen låg Tanum på en 3:a.

4. Intäktsfinansieringsgraden av investeringar

Tanums koncern redovisade under 2021 en lägre intäktsfinansieringsgrad av investeringarna jämfört med snittet i länen. Koncernen redovisade 2020 ett värde på 39%, vilket förbättrades till 66% under 2021. Detta var 38 procentenheter lägre än snittet i länen som uppgick till 104%. Detta gav en 2:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Tanum på en 3:a.

Sammanfattningsvis kan konstateras, att Tanum kommunkoncerns finansiella utveckling mellan 2020 och 2021, resulterade i en relativt oförändrad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länen, hade Tanum vid utgången av 2021 samma utgångsläge som under 2020.

Definition av nyckeltal som används i koncernanalysen

Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser

Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. I måttet inkluderas samtliga pensionsförpliktelser inom linjen.

Kassalikviditet

Måttet räknas fram genom att kortfristiga fordringar, kortfristiga placeringar samt kassa och bank divideras med kortfristiga skulder. Nyckeltalet innefattar inte lager och förråd.

Resultat före extraordinära poster

Summan av koncernens samtliga intäkter och kostnader under året exklusive extraordinära poster. Resultatet har

dividerats med verksamhetens bruttokostnader för att jämförelser skall kunna göras mellan de analyserade koncernerna.

Intäktsfinansieringsgraden av investeringar

Beskriver hur stor andel av årets investeringar som kommunen kan finansiera med egna medel i form av återstående intäkter. Egna medel räknas fram genom att årets resultat justeras för likvidpåverkande poster. Används enbart för koncernen. Nyckeltalet räknas fram på ett annat sätt för kommunen och benämns där skattefinansierad av investeringarna.

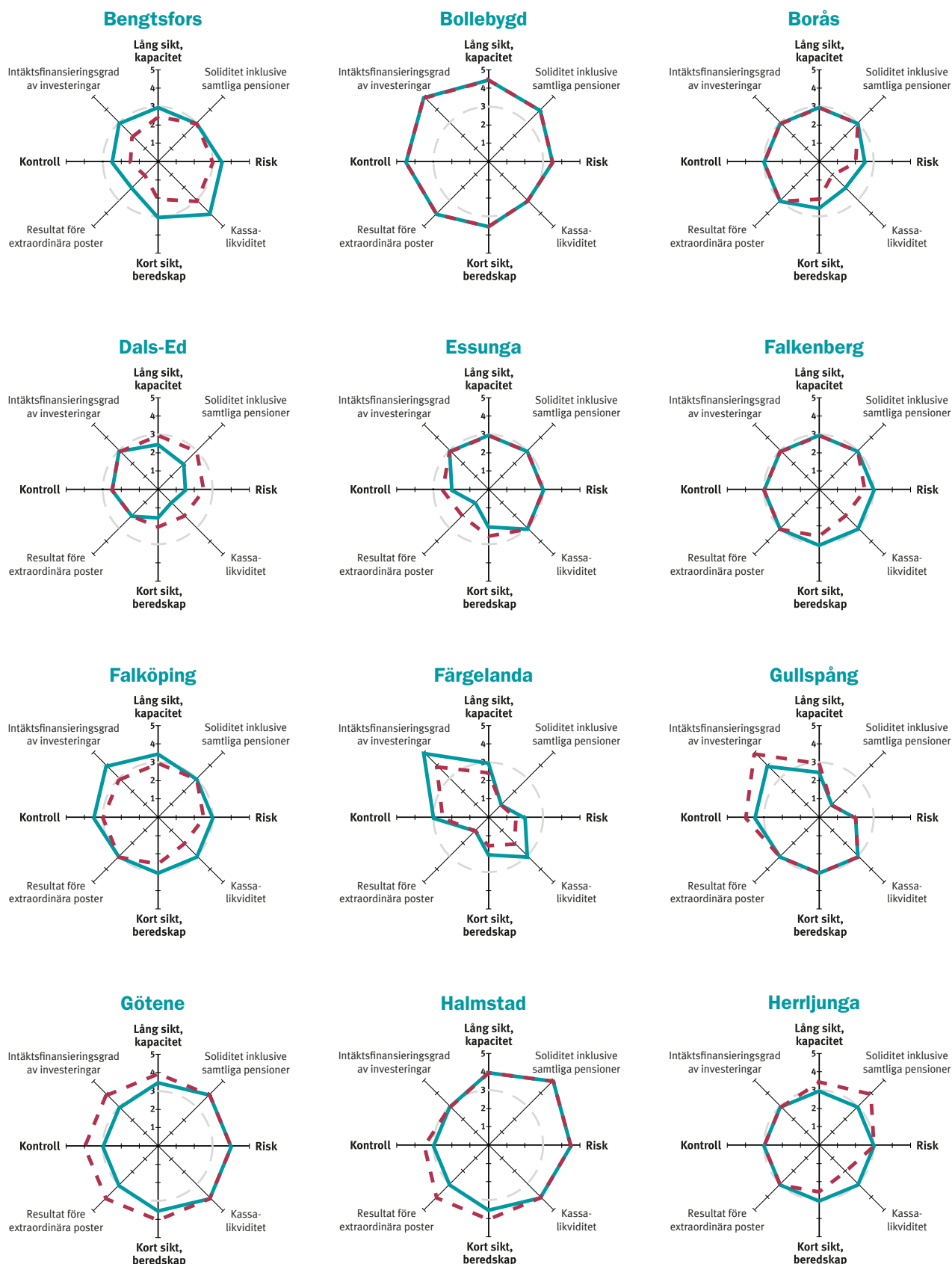
Finansiellt resultat och ställning för koncernerna i Västra Götaland och Halland 2021

I nedanstående tabell har koncernerna i Västra Götaland och Hallands län placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av resultatet under 2021 och finansiell ställning i form av soliditet under 2021. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika underkategorier; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en koncern kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, desto längre upp till vänster hamnar koncernen. Koncernerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

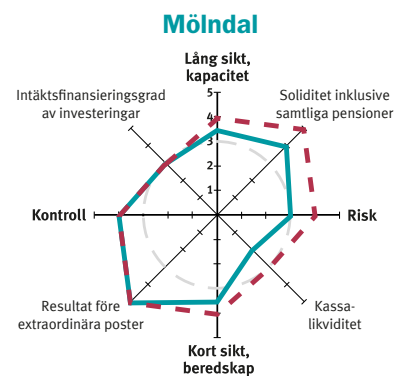
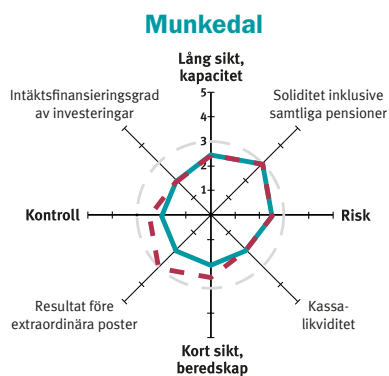
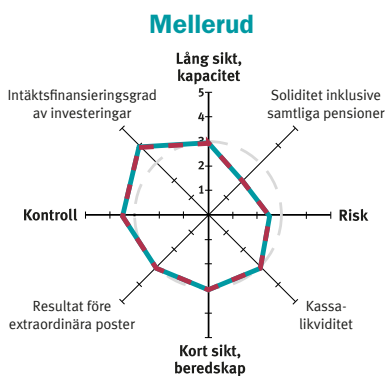
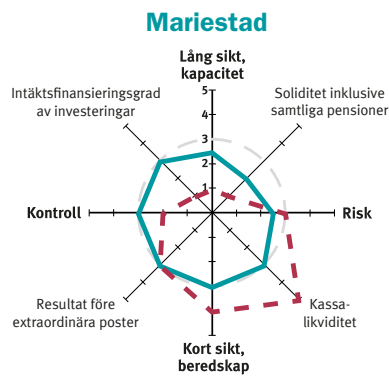
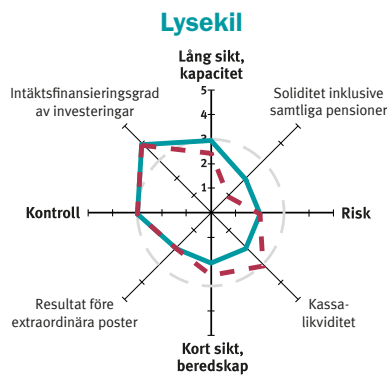
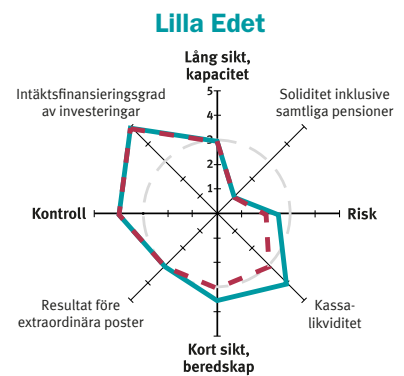
	Stark finansiell ställning (En soliditet som är starkare än 25% under 2021 *)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som ligger mellan 0-24,99% under 2021 *)	Svag finansiell ställning (En soliditet som är svagare än 0% under 2021 *)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under 2021)	Ale Alingsås Bollebygd Borås Göteborg Götene Halmstad Hjo Härryda Kungsbacka Kungälv Lerum Lidköping Mark Möndal Partille Skara Skövde Sotenäs Stenungsund Tibro Tidaholm Ulricehamn Vara Varberg	Bengtsfors Dals-Ed Falkenberg Falköping Grästorp Herrljunga Hylte Karlsborg Laholm Lilla Edet Lysekil Mariestad Mellerud Munkedal Orust Strömstad Svenljunga Tanum Tjörn Tranemo Trollhättan Töreboda Uddevalla Vårgårda Vänersborg Åmål Öckerö	Gullspång
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%-1,99 % av verksamhetens bruttokostnader under 2021)		Essunga	
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under 2021)			Färgelanda

Koncernprofiler och nyckeltal 2021

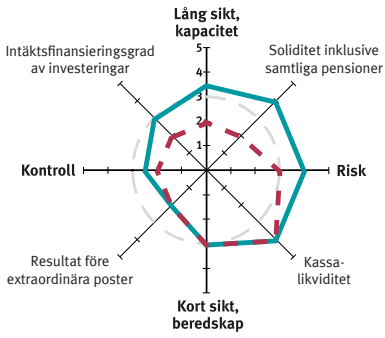
Kommunkoncernerna i Västra Götaland och Hallands län

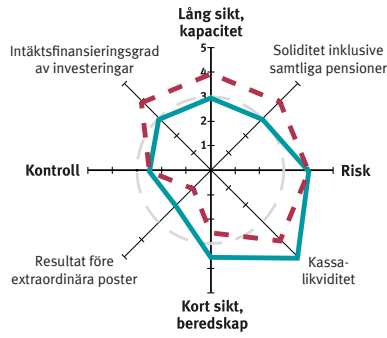

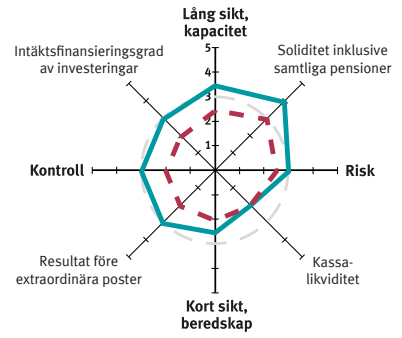
Skara

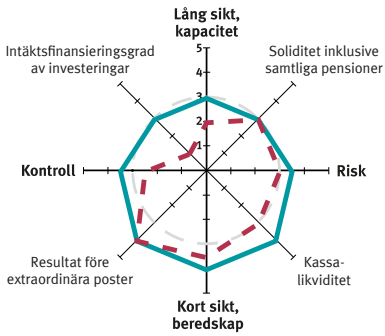
Sotenäs

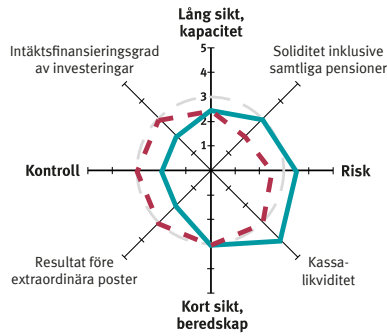
Stenungsund

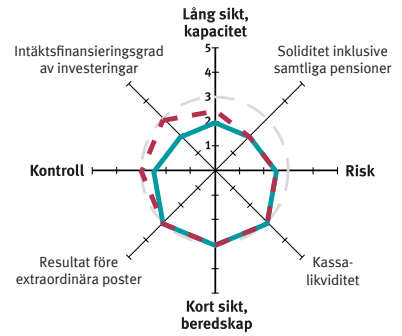
Strömstad

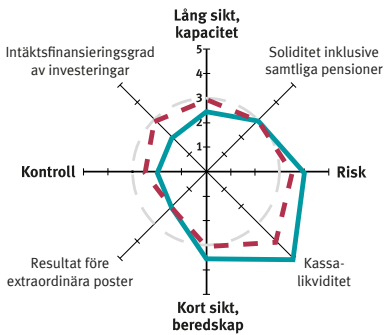
Svenljunga

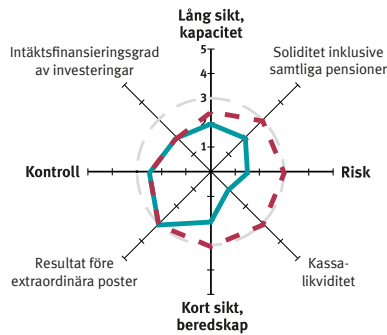
Tanum

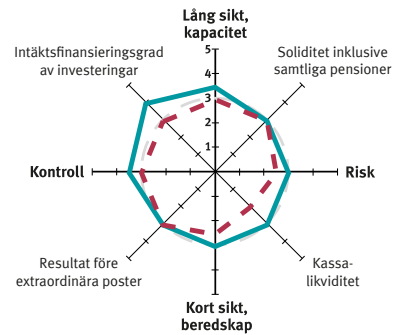
Tranemo

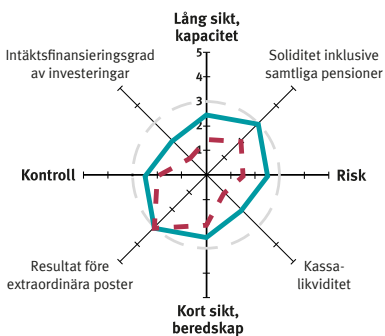
Trollhättan

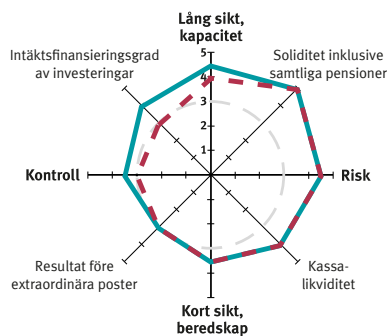
Töreboda

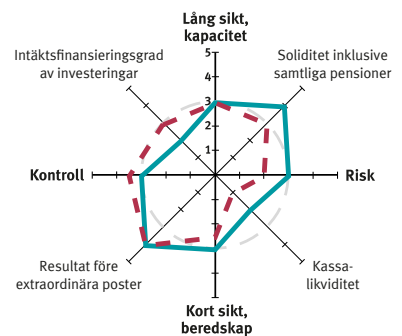
Uddevalla

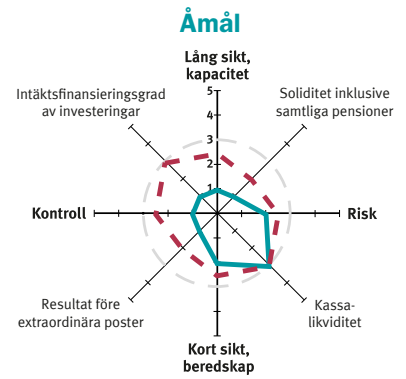
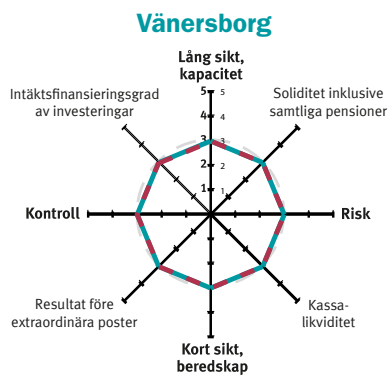

Ulricehamn

Varberg

Resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens kostnader 2021	
Ale	6,0
Alingsås	9,5
Bengtstors	3,0
Bollebygd	8,8
Borås	6,1
Dals-Ed	3,8
Essunga	1,8
Falkenberg	6,7
Falköping	5,5
Färgelanda	0,6
Grästorp	4,6
Gullspång	4,2
Göteborg	9,7
Götene	7,6
Halmstad	7,7
Herrljunga	5,5
Hjo	4,4
Hylte	2,8
Härryda	10,2
Karlsborg	4,9
Kungsbacka	8,6
Kungälv	12,6
Laholm	2,2
Lerum	10,6
Lidköping	24,6
Lilla Edet	7,3
Lysekil	3,7
Mariestad	5,7
Mark	5,0
Mellerud	6,6
Munkedal	4,1
Mölnadal	12,1
Orust	6,1
Partille	11,3
Skara	4,1
Skövde	9,7
Sotenäs	2,9
Stenungsund	5,3
Strömstad	8,8
Svenljunga	3,9
Tanum	6,1
Tibro	12,0
Tidaholm	8,8
Tjörn	7,8
Tranemo	4,2
Trollhättan	7,6
Töreboda	4,3
Uddevalla	6,1
Ulricehamn	7,7
Vara	5,1
Varberg	10,0
Vårgårda	3,1
Vänersborg	6,7
Åmål	2,3
Öckerö	5,8
Medel	6,6

Intäktfinansieringsgrad av investeringar 2021	
Ale	62
Alingsås	85
Bengtstors	82
Bollebygd	276
Borås	101
Dals-Ed	96
Essunga	104
Falkenberg	91
Falköping	128
Färgelanda	179
Grästorp	103
Gullspång	152
Göteborg	87
Götene	103
Halmstad	87
Herrljunga	90
Hjo	80
Hylte	87
Härryda	93
Karlsborg	26
Kungsbacka	98
Kungälv	83
Laholm	40
Lerum	117
Lidköping	59
Lilla Edet	187
Lysekil	111
Mariestad	82
Mark	58
Mellerud	136
Munkedal	71
Mölnadal	104
Orust	98
Partille	198
Skara	104
Skövde	106
Sotenäs	89
Stenungsund	105
Strömstad	81
Svenljunga	76
Tanum	66
Tibro	132
Tidaholm	109
Tjörn	258
Tranemo	74
Trollhättan	77
Töreboda	164
Uddevalla	75
Ulricehamn	115
Vara	60
Varberg	67
Vårgårda	61
Vänersborg	101
Åmål	53
Öckerö	214
Medel	104

Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser 2021	
Ale	34
Alingsås	26
Bengtstors	18
Bollebygd	30
Borås	28
Dals-Ed	15
Essunga	23
Falkenberg	23
Falköping	19
Färgelanda	-3
Grästorp	20
Gullspång	-7
Göteborg	25
Götene	32
Halmstad	48
Herrljunga	21
Hjo	28
Hylte	17
Härryda	36
Karlsborg	24
Kungsbacka	28
Kungälv	27
Laholm	18
Lerum	29
Lidköping	46
Lilla Edet	4
Lysekil	11
Mariestad	13
Mark	30
Mellerud	14
Munkedal	18
Möndal	34
Orust	14
Partille	37
Skara	29
Skövde	35
Sotenäs	25
Stenungsund	35
Strömstad	23
Svenljunga	21
Tanum	13
Tibro	35
Tidaholm	35
Tjörn	15
Tranemo	21
Trollhättan	17
Töreboda	23
Uddevalla	24
Ulricehamn	46
Vara	31
Varberg	30
Värgårda	12
Vänersborg	20
Åmål	9
Öckerö	10
Medel	23

Kassalikviditet 2021	
Ale	80
Alingsås	158
Bengtstors	104
Bollebygd	79
Borås	47
Dals-Ed	42
Essunga	96
Falkenberg	90
Falköping	103
Färgelanda	83
Grästorp	103
Gullspång	88
Göteborg	50
Götene	117
Halmstad	113
Herrljunga	89
Hjo	86
Hylte	41
Härryda	68
Karlsborg	94
Kungsbacka	94
Kungälv	86
Laholm	85
Lerum	116
Lidköping	543
Lilla Edet	128
Lysekil	65
Mariestad	87
Mark	97
Mellerud	75
Munkedal	54
Möndal	49
Orust	102
Partille	74
Skara	125
Skövde	113
Sotenäs	163
Stenungsund	52
Strömstad	125
Svenljunga	106
Tanum	103
Tibro	129
Tidaholm	73
Tjörn	152
Tranemo	146
Trollhättan	39
Töreboda	98
Uddevalla	57
Ulricehamn	112
Vara	36
Varberg	57
Värgårda	75
Vänersborg	78
Åmål	102
Öckerö	35
Medel	97

Kommunforskning i Västsverige

är en organisation som bedriver forskning inom området ekonomi och organisation i kommuner och landsting. Organisationen och verksamheten är uppbyggd kring ett samarbetsavtal mellan kommuner och landsting samt universitet och högskolor i Västsverige. Syftet med samarbetsavtalet är att initiera forskning inom det nämnda området och därigenom bidra till att skapa en stark forskningsmiljö. KFi:s verksamhet idag kan delas in i områdena redovisning, organisering och styrning.

**KommunForskning
i Västsverige**